

INFORMATOR OCHRONY PRACY

kwartalnik Stowarzyszenia Ochrony Pracy

nr 1 (93)

styczeń-luty-marzec 2023 r.

POGLĄDY, PRZEPISY, WYJAŚNIENIA, CIEKAWOSTKI

Spis treści:

Z ŻYCIA STOWARZYSZENIA	- str. 3
- Życzenia Wielkanocne	- str. 3
- Z PRAC ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOWARZYSZENIA OCHRONY PRACY	- str. 4
- Uchwała nr 1/2023 z dnia 16 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany nazw i adresów oddziałów	- str. 4
- Uchwała nr 2/2023 z dnia 17 stycznia 2023 r. w sprawie powołania nowych oddziałów	- str. 4
- Strona internetowa Stowarzyszenia - reaktywacja	- str. 4
- Prezes URE powołał Komisję Kwalifikacyjną nr 653 przy SOP.....	- str. 5
Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁÓW STOWARZYSZENIA.....	- str. 5
- Zebranie Zarządu Śląsko-Dąbrowskiego Oddziału SOP.....	- str. 5
- Zebranie członków Oddziału Kujawsko-Pomorskiego SOP	- str. 6
- Przedstawiciele Oddziału Śląsko-Dąbrowskiego SOP na 20 Jubileuszowych Targach Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej w Katowicach	- str. 6
- ...Z OSTATNIEJ CHWILI... Planowane zebranie Zarządu Głównego Stowarzyszenia ..	- str. 6
- SPROSTOWANIE	- str. 6
- O Stowarzyszeniu Ochrony Pracy w „kapsule czasu” BHP	- str. 7
- Prezentacja o Salomonie Isaacu z Pszczyzny – jednym z pierwszych przysięgłych górniczych na Śląsku	- str. 7
ARTYKUŁY NAUKOWE CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA OCHRONY PRACY.....	- str. 8
- Marcin Krause: System ochrony pracy – zarys problemu i stan aktualny (cz. 1)	- str. 8
- R.A. Zawierucha: O systemie ochrony pracy w Polsce	- str. 8
WYDARZENIA.....	- str. 11

STOWARZYSZENIE OCHRONY PRACY

ul. Michała Pacy 37 04-386 Warszawa

tel. 022 517 88 06 lub 022 517 88 37

email: zg.sop@sop.org.pl

www.sop.org.pl

Spis treści (c.d.)

- Wypadki przy pracy a polski system ochrony człowieka w środowisku pracy	- str. 15
- CIEKAWY WYDARZENIA	- str. 17
- U Nas: m.in. Kompleksowe bezpieczeństwo strojów nośnych urządzeń transportu bliskiego - resurs - przewodnik UDT; WUG o wypadkach w górnictwie za 2022 r.; W KGHM Polska Miedź S.A. trwa wdrażanie opracowanej w CIOP-PIB odzieży ochronnej z funkcją aktywnego chłodzenia; Rada Ochrony Pracy o strategii prewencji wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie oraz bezpieczeństwie i higienie pracy w leśnictwie; Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach o wypadkach przy pracy oraz pracy w godzinach nadliczbowych w związku z niedoborem kadr w górnictwie; NAJWIĘKSZE TARGI BHP NA ŚLĄSKU; XXIII konferencja „Problemy Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Polskim Górnictwie”; V Ogólnopolskie Forum Służby BHP „Wizja ZERO”	- do str. 31
- Na Świecie: m.in. Szczyt Unii Europejskiej w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy; Egzozskielety na targach CES; Centrum Szkoleniowe Międzynarodowej Organizacji Pracy (ITCLO); Komisja Europejska proponuje zmianę dwóch dyrektyw unijnych w celu dalszego obniżenia dopuszczalnych wartości narażenia dla ołowiu; Interaktywne internetowe narzędzie do oceny ryzyka w pracy (OiRA); W Parlamencie Europejskim na temat warunków pracy strażaków	- do str. 35
- DO SŁOWNIKA BIOGRAFICZNEGO ZASŁUŻONYCH DLA OCHRONY CZŁOWIEKA W ŚRODOWISKU PRACY: Krzysztof Galbarczyk	- str. 35
NOWE LUB (Z)NOWELIZOWANE PRZEPISY Z DZIEDZINY OCHRONY PRACY	- str. 37
KALENDARIUM OCHRONY CZŁOWIEKA W ŚRODOWISKU PRACY:	- str. 38
- OSTATNIE POŻEGNANIE: Stefan Pabian	- str. 40
- Słowniczek Inspektora BHP: J (cz. 2)	- str. 43

STOWARZYSZENIE OCHRONY PRACY

INTERDISCYPLINARNE GRONO SPECJALISTÓW DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA PRACY I
PRAW PRACOWNICZYCH

INFORMATOR OCHRONY PRACY - kwartalnik wydawany przez Stowarzyszenie Ochrony Pracy.
Konsultanci: Ryszard Celeda i Maciej Sekunda. Wydawca: Stowarzyszenie Ochrony Pracy. Redakcja
i skład: Roman Adler, tel. kom. 600 693 590. e-mail: romaquil@op.pl, roman.adler@sop.org.pl

Prenumerata na 2021 r.: roczna – 36 zł + 5% VAT

STOWARZYSZENIE OCHRONY PRACY, Zarząd Główny: Prezes – dr Tadeusz Sułkowski, Wice-
prezesa – dr Czesław Kowalczyk i mgr inż. Grzegorz Juraszek, Sekretarz ZG - inż. Hubert Karcki,
Członkowie ZG – prof. Marian Liwo i mgr inż. Krzysztof Galbarczyk; adres ZG SOP: 04-386 Warsza-
wa, ul. Michała Pacy 37; www.sop.org.pl.

Kontakt: wtorki - wiceprezes Grzegorz Juraszek, tel. 22 517 88 06, e-mail: zg.sop@sop.org.pl.
Nr konta SOP: 12 1500 1878 1218 7005 7371 0000.

Adresy Oddziałów SOP:

w Katowicach - Prezes Oddziału Marcin Krause, ul. Dąbrówki 16 A, 40-098 Katowice, tel. 517 644
383, marcin.krause@polsl.pl;

w Lublinie - Prezes Oddz. Ryszard Pietrzyk, ul. Turystyczna 9, 20-207 Lublin, tel. 81 745 35 44;

w Łodzi - Prezes Oddz. dr Czesław Kowalczyk, ul. Szczecińska 74, 91-222 Łódź, tel. 606 224 170;

w Rzeszowie - Prezes Oddz. prof. Marian Liwo, tel. 662 010 098, marianliwo@wp.pl;

w Poznaniu - Prezes Oddz. Roman Jabłoński, tel. 602 158 187, roman.jablonski@sop.org.pl;

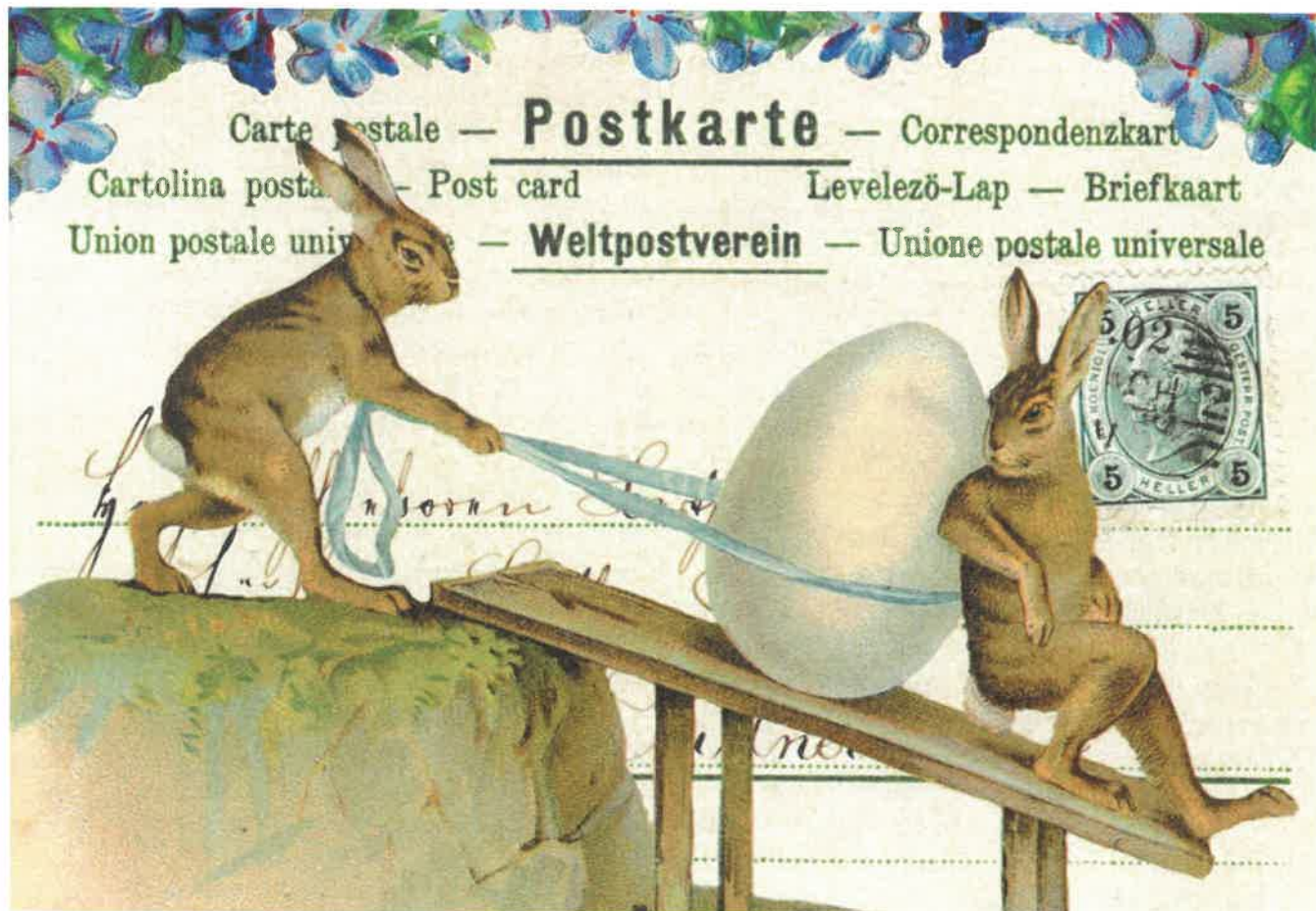
w Szczecinie - Prezes Oddz. Ewa Urbanek, tel. 501 307 262, ewa.urbanek@sop.org.pl;

w Warszawie - Prezes Oddz. Andrzej Krzywdziński, tel. 501 068 562, andrzej.krzywdzynski@sop.org.pl;

we Wrocławiu - Prezes Oddz. Marcin Paluszek, tel. 501 581 309, marcin.paluszek@sop.org.pl

Życzenia Wielkanocne

Szanowni Państwo, członkowie Stowarzyszenia Ochrony Pracy,

Przesyłając tę kartkę pocztową z życzeniami zdrowia, spokoju oraz wypoczynku podczas Świąt Wielkiej Nocy redakcja „Informatora Ochrony Pracy” pozwala sobie przypomnieć – jako pretekst do świątecznych refleksji – pewne myśli, które ściśle się wiążą z ochroną człowieka w środowisku pracy.

W „okresie, który bynajmniej jeszcze się nie zakończył, problem pracy został postawiony na gruncie wielkiego konfliktu, jaki wraz z rozwojem przemysłu ujawnił się pomiędzy „światem kapitału” a „światem pracy” (...). Konflikt, o jakim mowa, wyrósł z takich sytuacji, w których robotnicy, „świat pracy”, oddawali swoje siły do dyspozycji grupy przedsiębiorców, podczas gdy oni, kierując się zasadą najwyższego zysku, usiłowali ustanowić możliwie najniższe wynagrodzenie za pracę wykonywaną przez robotników. Wypada do tego dołączyć inne jeszcze elementy wyzysku, które wynikały z braku bezpieczeństwa pracy oraz zapewnienia warunków zdrowia i życia robotników i ich rodzin”. (Jan Paweł II, *Laborem Exercens*, 1981, rozdz. III Konflikt pracy i kapitału na obecnym etapie historycznym, cz. 11. Wymiary konfliktu).

„Praca nie może być traktowana – nigdy i nigdzie – jako towar, bo człowiek nie może dla człowieka być towarem, ale musi być podmiotem. W pracę wchodzi on poprzez całe swoje człowieczeństwo i całą swą podmiotowość. Praca otwiera w życiu społecznym cały wymiar podmiotowości człowieka, a także podmiotowości społeczeństwa, złożonego z ludzi pracujących. Trzeba zatem widzieć wszystkie prawa człowieka w związku z jego pracą i wszystkim czynić zadość”. (Jan Paweł II, Homilia „Praca nad pracą”, Gdańsk-Zaspa, 12 czerwca 1987 r.).

za redakcję: Roman Adler

Z PRAC ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOWARZYSZENIA OCHRONY PRACY

Uchwała nr 1/2023 z dnia 16 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany nazw i adresów oddziałów

Zarząd Główny Stowarzyszenia Ochrony Pracy, na podstawie § 31 ust. 1. pkt 11 Statutu SOP, niniejszym postanawia:

1. Zmienić nazwę i adres oddziału: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Łódź, ul. Wróblewskiego 19A, lok. 5, 93-578 Łódź, obejmujący obszar województwa łódzkiego; nowa nazwa i adres: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Łódzki, ul. Gdańska 80, 90-613 Łódź.
2. Zmienić nazwę i adres oddziału: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Toruń, ul. Poprzeczna 5, Krobia, 87-162 Lubicz, obejmujący obszar województwa kujawsko-pomorskiego; nowa nazwa i adres: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Kujawsko-Pomorski, ul. Królowej Jadwigi 18, III p., 85-231 Bydgoszcz.
3. Zmienić nazwę i adres oddziału: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Katowice, ul. Piotra Skargi 8, lok. 21, 40-091 Katowice, obejmujący obszar województwa śląskiego; nowa nazwa i adres: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Śląsko-Dąbrowski, ul. Dąbrówki 16A, 40-098 Katowice.
4. Zmienić nazwę oddziału: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Lublin, ul. Turystyczna 9, 20-209 Lublin, obejmujący obszar województwa lubelskiego; nowa nazwa: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Lubelski.
5. Zmienić nazwę i adres oddziału: Stowarzyszenie Ochrony Pracy Oddział w Rzeszowie, ul. Pl. Jana Kilińskiego 2 IIP, lok. B INCEPT, 35-005 Rzeszów, obejmujący obszar województwa podkarpackiego; nowa nazwa i adres: Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Podkarpacki, ul. Partyzantów 1a, 35-242 Rzeszów.

Uchwałę podjęto jednogłośnie w głosowaniu jawnym. Uchwała obowiązuje z dnia podjęcia.

Za Zarząd Główny:

1. dr Tadeusz Sułkowski – Prezes.
2. Grzegorz Juraszek – Wiceprezes.
3. Krzysztof Galbarczyk – Członek.

Uchwała nr 2/2023 z dnia 17 stycznia 2023 r. w sprawie powołania nowych oddziałów

Zarząd Główny Stowarzyszenia Ochrony Pracy, na podstawie § 31. ust. 1. pkt 11, § 39. i § 40. ust.

1. i 2. Statutu SOP, postanawia powołać następujące oddziały terenowe SOP:

1. Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Pomorski, z siedzibą w Gdańsku, obejmujący obszar województwa pomorskiego, ul. Wały Piastowskie 1, XIII p., 80-958 Gdańsk.
2. Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Zachodniopomorski, z siedzibą w Szczecinie, obejmujący obszar województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego, ul. Żubrow 3, 71-617 Szczecin;
3. Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Wielkopolski, z siedzibą w Poznaniu, obejmujący obszar województwa wielkopolskiego, ul. Nieszawska 1, 61-021 Poznań.
4. Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Dolnośląski, z siedzibą we Wrocławiu, obejmujący obszar województwa dolnośląskiego, ul. Kaszubska 8, lok. 4, 50-214 Wrocław.
5. Stowarzyszenie Ochrony Pracy – Oddział Mazowiecki, z siedzibą w Warszawie, obejmujący obszar województwa mazowieckiego, ul. Zabraniecka 80, 03-787 Warszawa.

Uchwałę podjęto jednogłośnie w głosowaniu jawnym. Uchwała obowiązuje z dnia podjęcia.

Za Zarząd Główny:

1. dr Tadeusz Sułkowski – Prezes.
2. Grzegorz Juraszek – Wiceprezes.
3. Krzysztof Galbarczyk – Członek.

Strona Internetowa Stowarzyszenia – reaktywacja

Z początkiem marca 2023 r. nastąpiła aktualizacja i reaktywacja strony internetowej naszego Stowarzyszenia. Zachęcamy do korzystania z niej w formie biernej i czynnej – jak z prawa wyborczego. Biernie – przez jej odwiedzanie i sprawdzanie, co nowego w Stowarzyszeniu. Czynnie – przez przysyłanie propozycji informacji, jakie chcielibyście na niej umieścić.

Adres internetowy strony:

<https://www.sop.org.pl/>

Jednocześnie przypominamy, że na serwisie społecznościowym Facebook tymczasowo działa zastępcza strona internetowa Stowarzyszenia.

A to – spersonalizowany link do niej
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100076203790598>

Red.

Prezes URE powołał Komisję Kwalifikacyjną nr 653 przy SOP

Dnia 22 marca 2023 r. w Gdańsku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał Akt Powołania Komisji Kwalifikacyjnej nr 653 i na jego podstawie z tymże dniem powołał „Komisję Kwalifikacyjną przy Stowarzyszeniu Ochrony Pracy w Warszawie do stwierdzania kwalifikacji na stanowiskach pracy związanych z dozorem i eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci energetycznych wymienionych w Grupie 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, w Grupie 2 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 21, w Grupie 3 pkt 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się

eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz.U. z 2022 r. poz. 1392)” oraz ustalił „skład osobowy i zakres uprawnień poszczególnych jej członków do udziału w egzaminach: 1) przewodniczący komisji – Pan Jarosław Pałasz (...); 2) zastępca przewodniczącego – Pan Wiesław Bodo (...); 3) członek komisji – Pan Eugeniusz Budny (...); 4) członek komisji – Pan Wojciech Miładowski (...); 5) członek komisji – Pan Marek Banaszkiewicz (...); 6) członek komisji – Pan Kamil Bielecki (...); 7) członek komisji – Pan Jan Snarski (...); 8) członek komisji – Pani Elżbieta Stefańska-Szóstakowska (...); 9) członek komisji – Pan Andrzej Szóstakowski (...); 10) członek komisji – Pan Stanisław Dzenis (...); 11) członek komisji – Pan Janusz Pieniążek (...); 12) członek komisji – Pani Anna Rzyżkowska (...).”

Grzegorz Juraszek

Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁÓW STOWARZYSZENIA

Zebranie Zarządu Oddziału Śląsko-Dąbrowskiego SOP

W dniu 15 lutego 2023 r. odbyło się Zebranie Statutowe Zarządu Oddziału w Katowicach, w którym uczestniczył Adam Beluch – ekspert Oddziału. Porządek zebrania:

- informacja o działalności ZG SOP,
- planowane działania Oddziału w pierwszym półroczu br.,
- sprawy organizacyjne i dyskusja.

Krzysztof Galbarczyk – członek ZG, a zarazem Wiceprezes Zarządu Oddziału przedstawił stan zaawansowania powołania przy Stowarzyszeniu Komisji Kwalifikacyjnej ds. Energetycznych przez Urząd Regulacji Energetyki. Wydaje się, że pozytywne rozstrzygnięcie zapadnie w pierwszym kwartale br. i po tym odbędzie się Zebranie ZG SOP. Obecnie finalizowane są w sądzie zmiany merytoryczne w Statucie Stowarzyszenia.

W pierwszym półroczu br. Zarząd Oddziału planuje:

- udział w 20 Jubileuszowych Targach Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej w Katowicach, w tym w Konferencji Okręgowego Inspektoratu Pracy oraz Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach (Dobre Praktyki w BHP),
- udział w obchodach Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy i Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodo-

wych,

- udział w XV Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach.

W sprawach organizacyjnych podkreślano dobrą współpracę z Oddziałem Seka S.A., co pozytywnie wpływa na rozwój SOP.

Pozytywnie oceniono utworzenie Słownika Biograficznego Zasłużonych dla Ochrony Pracy w kwartalniku SOP oraz informację od Grzegorza Juraszka Wiceprezesa ZG SOP w sprawie umieszczenia w najbliższy wydaniu kwartalnika biogramu Krzysztofa Galbarczyka, który pełnił funkcję Zastępcy Przewodniczącego Rady Ochrony Pracy działającej przy Sejmie RP i ostatnio przez dwie kadencje był wybierany na Prezesa Oddziału w Katowicach, a w następnych wydaniach – biogramu Adam Belucha, który odegrał znaczącą rolę w Państwowej Inspekcji Pracy, GIP, ROP i w polskim hutnictwie. Zebrani jednogłośnie rekomendowali ww. osoby do wpisu do Słownika Biograficznego Zasłużonych dla Ochrony Pracy.

W tym kontekście należy rozważyć w ścisłej współpracy z członkiem Stowarzyszenia Jerzym Hamrozem możliwość monitorowania miejsc spoczynku zasłużonych dla ochrony pracy m.in. na obszarze działania Oddziału.

Zarząd Oddziału serdecznie dziękuje wszystkim osobom zaangażowanym w aktywność Oddziału.

Dr inż. Marcin Krause
Prezes Oddziału w Katowicach

Zebranie członków Oddziału Kujawsko-Pomorskiego SOP

W piątek 24 marca 2023 r. od godz. 16.00 na III piętrze nowoczesnego biurowca Modern Office odbyło się w Bydgoszczy zebranie statutowe Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Stowarzyszenia Ochrony Pracy. Jak czytamy w Protokole z tego zebrania:

„Zgodnie ze statutem Stowarzyszenia, powołany został Oddział Kujawsko-Pomorski.

Na spotkaniu zostały poruszone kwestie organizacyjne, między innymi wybór członków zarządu. Zostały wypełnione kwestionariusze przez członków SOP, oraz były przedstawione propozycje szkoleń jakie mogą być poruszane na spotkaniach.

Oddział Kujawsko-Pomorski SOP liczy 12 osób.

Wybór Zarządu Oddziału:

Prezes: Sławomir Stocki,
Zastępca Prezesa: Joanna Majewska,
Zastępca Prezesa: Jakub Nowak,
Sekretarz: Paulina Góral.

Komisja Rewizyjna Oddziału:

Danuta Wenska, Michał Wujciak, Aleksandra Wika.

Miejsce spotkania: SEKA S.A Oddział w Bydgoszczy
ul. Królowej Jadwigi 18, 85-231.

Kolejne spotkanie wstępnie zostało zaplanowane na 16.06.2023 r.”

Sławomir Stocki

Przedstawiciele Oddziału Śląsko-Dąbrowskiego SOP na 20 Jubileuszowych Targach Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej w Katowicach

W dniach 8-9 marca 2023 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbyły się 20 Jubileuszowe Targi Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpożarowej, w których udział wzięli:

Adam Beluch – ekspert
i Krzysztof Galbarczyk – członek ZG i zarazem Wiceprezes Oddziału Śląsko-Dąbrowskiego.

Szczególnie aktywnie uczestniczyli w:

- Konferencji Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach,
- Sympozjum „Dobre Praktyki w BHP” zorganizowane przez Wyższą Szkołę Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, gdzie dr inż. Marcin Krause – Prezes Oddziału Śląsko-Dąbrowskiego wygłosił wykład na temat „Ocena ryzyka zawodowego”,
- Konferencji WEKTORY BHP. której patronami byli ATEST Ochrona Pracy oraz Bezpieczni w Pracy.

Udział w Targach wzięło ponad 80 podmiotów z Polski, Austrii, Belgii, Czech, Danii, Słowacji, Niemiec i Włoch.

Kigal

...Z OSTATNIEJ CHWILI... Planowane zebranie Zarządu Głównego Stowarzyszenia Ochrony Pracy

W związku z decyzją Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie Komisji Kwalifikacyjnej do spraw Energetycznych przy Stowarzyszeniu Ochrony Pracy – na 18 kwietnia b.r. planowane jest zebranie Zarządu Głównego Stowarzyszenia.

G.J.

SPROSTOWANIE

W numerze 4/2022 „Informatora...” niesforny chochlik komputerowy przekreślił nazwisko członka Zarządu Oddziału Śląsko-Dąbrowskiego. Powinno być Grzelka, a nie Zelka. Przepraszam.

eRad

O Stowarzyszeniu Ochrony Pracy w „kapsule czasu” BHP

Na zaproszenie prezesa radomskiego Oddziału OSPS BHP, pana Grzegorza Szałas, pomysłodawcy i współorganizatora Muzeum BHP, redaktor „Informatora Ochrony Pracy”, kwartalnika naszego Stowarzyszenia, przesłał do kapsuły czasu BHP teksty, które kiedyś - może oprócz legendy o „pierwszym bhp-owcu” - publikował m.in. w miesięczniku „ATEST” oraz kilka słów od siebie i Stowarzyszenia.

Na profilu fb OSPS BHP oddział Radom można znaleźć relację z tego wydarzenia i taki komentarz: „Dokładnie o godzinie 14:30 w dniu 27 stycznia BEHAPOWSKA KAPSUŁA CZASU została uroczystie zamknięta na kolejne 30 lat !!!

Celem tego autorskiego projektu, jest zachowanie pamięci o aktualnym podejściu do tematyki bezpieczeństwa, stanie wiedzy czy stosowanych rozwiązaniach dla przyszłego pokolenia behapowców (i nie tylko). Kapsuła została wypełniona po same brzegi, oprócz w/w, znalazło się w niej mnóstwo ciepłych słów i gratulacji dla przyszłych pokoleń behapowców, którzy w roku 2053 będą obchodzili jubileusz 100-lecia służby BHP oraz 60-lecia OSPS BHP. Projekt, który przygotowaliśmy od wielu miesięcy, współtworzyło wielu Radomian, a samo wykonanie pojemnika, który ma bezpiecznie przechować jego wkład wykonał zespół pracowników przy CKZiU2 Radom pod kierownictwem dyrektora Piotra Zarzyki. Dziękujemy i do zobaczenia w 2053”.

Więcej: <https://fb.watch/ip8hJKk7q7/>

Prezentacja o Salomonie Isaacu z Pszczyny – jednym z pierwszych przysięgłych górniczych na Śląsku

W filii katowickiej Biblioteki Miejskiej na tzw. „górnym” osiedlu 1000-lecia Państwa Polskiego 30 marca b.r. 20 osób aktywnie oglądało i słuchało prezentacji przygotowanej przez redaktora naszego „Informatora...”, który jakiś czas temu otrzymał niespodziewane zaproszenie od organizatorów.

Na ich profilu fb 31 marca 2023 r. pojawiła się fotorelacja Anny Kajzer i następująca informacja z tego wydarzenia:

„Salomon Isaac – pionier rewolucji przemysłowej na Górnym Śląsku to postać zagadkowa, wciąż wiele elementów jego życiorysu pozostaje nieznanymi. Jego

sylwetkę przybliżył nam w czwartek, w Filii nr 25 (ul. Bolesława Chrobrego 2) Roman Adler, historyk kultury pracy na Śląsku. Dziękujemy za interesujące spotkanie i przekazanie ogromnej dawki wiedzy!

Spotkanie odbyło się w ramach VII Dni Kultury Żydowskiej, pod Honorowym Patronatem Ambasady Izraela w Polsce, patronatem medialnym Chidusz i W KATOWICACH.eu oraz w partnerstwie z Gminą Wyznaniową Żydowską w Katowicach”.

NOTA BENE: przypomniany podczas spotkania Salomon Issac z Pszczyny (ok. 1730- po 1794) był jednym z pierwszych przysięgłych górniczych po pruskim podboju Śląska w wyniku trzech wojen śląskich (1740-1763) z Austrią Habsburgów i oderwaniu większości tych ziem od habsburskiej Korony Królestwa Czech. Urząd przysięgłych górnich

– znany m.in. z pierwszego prawa górniczego „Ordunku Gornego” (1528), ogłoszonego przez ostatniego Piasta opolsko-raciborskiego, księcia Jana II Dobrego – był jednym z najstarszych na ziemiach polskich, zajmujących się warunkami pracy i rozstrzygających spory związane z wynagrodzeniem między gwarkami/inwestorami a kopaczami/pracownikami kopalń, poczynając od kopalń kruszców po kopalnię węgla kamiennego. Już w 1267-8 roku opat klasztoru cystersów w Lubiążu, Mikołaj, uzyskał z południowo-morawskiej Jihlavy odpis zwyczajowego czeskiego prawa górniczego (spisanego ok. 1248 r.), a książę legnicki Bolesław Rogatka zatwierdził do obowiązkowego stosowania ową igławską ordynację górniczą. W ten sposób na grunt polskiego prawa górniczego i kształtującej się kultury pracy na ziemiach polskich trafił zapisany

wniejurząd montes iuratores, po polsku – przysięgłych górniczych. Jak wyjaśnił prelegent podczas spotkania na trop przysięgłych – a pod panowaniem pruskim na mocy „Revideirte Bergordnung...” dla Śląska (1769) – Berggeschworenen, trafił pisząc jako pracownik Archiwum Zakładowego Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w latach 2003-2005 o tradycjach i historii urzędów ochrony warunków pracy na Śląsku i uznał, że byli to nie tylko protoplaści urzędów górniczych, ale od połowy XIX w. – inspekcji fabrycznych, inspekcji przemysłowych, a w końcu – od 1919 r. inspekcji pracy na Śląsku. Zainteresowany rozproszonymi w literaturze i źródłach wzmiankami o Salomonie Isaacu podjął próbę odtworzenia jego biografii. Czy to się udało – mogli ocenić uczestnicy spotkania w Katowicach.

Stanisław Orzeł

Artykuły naukowe członków Stowarzyszenia Ochrony Pracy

Marcin Krause:
System ochrony pracy w Polsce – zarys problemu i stan aktualny (cz. 1)
Streszczenie.

Publikacja podejmuje problem systemu ochrony pracy w Polsce w aspekcie podsystemów prawnego i organizacyjnego. Praca zawiera kolejno następujące zagadnienia: zarys problemu systemu

bezpieczeństwa państwa, założenia podsystemu prawnego systemu ochrony pracy, elementy podsystemu organizacyjnego systemu ochrony pracy. System ochrony pracy obejmuje m.in. trzy grupy podmiotów: podmioty państwowego nadzoru i kontroli nad warunkami pracy, w tym: Państwowa Inspekcja Pracy (nadzór nad warunkami pracy), Państwowa Inspekcja Sanitarna (nadzór sanitarny), Inspekcja Weterynaryjna (nadzór weterynaryjny), Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (nadzór budowlany), Urząd Dozoru Technicznego (dozór techniczny), Państwowa Agencja Atomistyki (dozór jądrowy), Wyższy Urząd Górniczy (nadzór górniczy); podmioty społecznego nadzoru i kontroli nad warunkami pracy, w tym związki zawodowe oraz społeczna inspekcja pracy; podmioty kontrolne i doradcze działające na rzecz pracodawcy, w tym służba bezpieczeństwa i higieny pracy oraz służba medycyny pracy.

Słowa kluczowe: ochrona pracy, system prawny, system organizacyjny, nadzór nad warunkami pracy, bezpieczeństwo i higiena pracy

Wprowadzenie

Elementarne pojęcia związane z tematyką systemu ochrony pracy, takie jak środowisko pracy, ochrona pracy czy bezpieczeństwo i higiena pracy nie mają aktualnie formalnych definicji w systemie prawa w Polsce.

Interpretacja ww. terminologii może być m.in. następująca: środowisko pracy – materialne i niematerialne warunki wykonywania pracy; ochrona pracy – ochrona praw człowieka w środowisku pracy; bezpieczeństwo i higiena pracy – ochrona życia i zdrowia człowieka przed zagrożeniami w środowisku pracy [5, s. 79-80].

System ochrony pracy jest jednym z elementów systemu bezpieczeństwa państwa, na który składają się m.in.: systemy nadzoru i kontroli (w tym nadzór nad warunkami pracy oraz nadzór sanitarny), wewnętrzne systemy zarządzania bezpieczeństwem (w tym systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy), obszarowe systemy bezpieczeństwa i ochrony (w tym bezpieczeństwo i higiena pracy oraz bezpieczeństwo maszyn) [5, s. 27-28].

Podstawowe założenia dotyczące systemu ochrony pracy w aspekcie bezpieczeństwa i higieny pracy przedstawiono m.in. w następujących monografiach: Koradecka D. i in. [2], Zawieska W. i in. [32], Krause M. i Romanowska-Słomka I. [3], Krause M. [4].

Przykładowe założenia dotyczące budowy systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa przed-

stawiono m.in. w następujących monografiach: Gryz J. [1], Szymonik A. [18], Nowak E. i Nowak M. [6], Krause M. [5].

System bezpieczeństwa państwa – zarys problemu

Bezpieczeństwo państwa, zwane także bezpieczeństwem narodowym obejmuje m.in. podział według struktury podmiotowej na bezpieczeństwo międzynarodowe (np. bezpieczeństwo globalne i regionalne) i bezpieczeństwo narodowe (np. bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne) oraz struktury przedmiotowej na bezpieczeństwo polityczne, bezpieczeństwo militarne, bezpieczeństwo ekonomiczne, bezpieczeństwo informacyjne, bezpieczeństwo społeczne, bezpieczeństwo ekologiczne, inne obszary bezpieczeństwa [6, s. 20-24].

System bezpieczeństwa państwa, zwany także systemem bezpieczeństwa narodowego, tworzą wszystkie odpowiedzialne za bezpieczeństwo organy oraz instytucje należące do władz wykonawczych, ustawodawczych, sądowniczych oraz lokalnych. System bezpieczeństwa narodowego zawiera m.in. podsystem kierowania i podsystemy wykonawcze, w tym podsystemy operacyjne (obronne i ochronne) i wsparcia (społeczne i gospodarcze) [33].

System bezpieczeństwa wewnętrznego państwa obejmuje m.in. podział na trzy sektory zawierające podmioty państwowe (sektor pierwszy, w tym podmioty krajowe, regionalne i lokalne), podmioty prywatne (sektor drugi), podmioty pozarządowe (sektor trzeci) oraz nadzorowane i podległe jednostki (w tym: urzędy, inspekcje, służby, straże) [5, s. 23].

Podstawy prawne dotyczące systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa obejmują m.in. podział na następujące obszary: krajowe systemy bezpieczeństwa i ratownictwa, systemy oceny zgodności i nadzoru rynku, systemy nadzoru i kontroli, wewnętrzne systemy zarządzania bezpieczeństwem, obszarowe systemy bezpieczeństwa i ochrony [5, s. 27-28].

Państwowe systemy nadzoru i kontroli tworzą m.in.: nadzór nad warunkami pracy, nadzór sanitarny, nadzór weterynaryjny, nadzór epidemiologiczny, nadzór budowlany i administracja architektoniczno-budowlana, dozór techniczny, dozór jądrowy, nadzór i administracja geodezyjna i kartograficzna, nadzór górniczy i administracja geologiczna [5, s. 48-49].

System ochrony pracy – podsystem prawny

Hierarchia aktów prawnych tworzących system ochrony pracy w Polsce obejmuje m.in. podział na następujące obszary [3, s. 10]:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej;

- ustawy, w tym ustawa Kodeks pracy;
- akty wykonawcze do ustaw, w tym rozporządzenia;
- postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych, w tym zakładowy układ zbiorowy i ponadzakładowy układ zbiorowy;
- postanowienia regulaminów i statutów, np.: regulamin organizacyjny, regulamin pracy, regulamin płacowy, regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Akty prawne tworzące prawną ochronę pracy w Polsce można także podzielić m.in. na następujące obszary [3, s. 10]:

- prawo ogólne dotyczące wszystkich przedsiębiorstw i zakładów pracy, bez względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej, rodzaj procesów pracy oraz rodzaj i grupę zagrożeń (np. ustawa Kodeks pracy [27] oraz rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy [17]);
- prawo szczegółowe dotyczące poszczególnych rodzajów działalności (np. ustawa Prawo budowlane), rodzajów procesów pracy (np. przepisy bhp o użytkowaniu maszyn) oraz rodzajów i grup zagrożeń (np. przepisy bhp o hałasie i drganiach mechanicznych);
- prawo wewnątrzzakładowe dotyczące poszczególnych przedsiębiorstw i zakładów pracy (np.: układy zbiorowe pracy, regulaminy, statuty, zarządzenia, procedury, instrukcje).

Podstawy prawne dotyczące systemu ochrony pracy w aspekcie systemów nadzoru i kontroli obejmują m.in. następujące obszary bezpieczeństwa i ochrony [5, s. 48-49]:

- nadzór nad warunkami pracy – bezpieczeństwo zawodowe i ochrona pracy (pracowników i innych pracujących, w tym bezpieczeństwo i higiena pracy);
- nadzór sanitarny – bezpieczeństwo zdrowotne i ochrona zdrowia publicznego (życia, pracy i wypoczynku, w tym zasady zapobiegania chorobom zakaźnym);
- nadzór weterynaryjny – ochrona zdrowia zwierząt, bezpieczeństwo żywności i żywienia, ochrona zdrowia publicznego przed chorobami zakaźnymi zwierząt (w tym zasady zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt);
- nadzór epidemiologiczny – bezpieczeństwo zdrowotne i ochrona zdrowia publicznego przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi (w tym zasady zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi);

- nadzór budowlany i administracja architektoniczno-budowlana – bezpieczeństwo robót budowlanych i ochrona obiektów budowlanych (w tym: teren budowy, budynki, budowle, obiekty małej architektury, urządzenia budowlane);
- dozór techniczny – bezpieczeństwo techniczne i ochrona urządzeń podlegających dozorowi technicznemu (urządzenia bezciśnieniowe, urządzenia ciśnieniowe, urządzenia transportu bliskiego, urządzenia do odzyskiwania par paliwa);
- dozór jądrowy – bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna (pracowników i ogółu ludności, w tym zapobieganie narażeniu ludzi i skażeniu środowiska);
- nadzór i administracja geodezyjna i kartograficzna – bezpieczeństwo prac geodezyjnych i kartograficznych, ochrona informacji o terenie i nieruchomościach;
- nadzór górniczy i administracja geologiczna – bezpieczeństwo robót górniczych i geologicznych, ochrona zakładów górniczych (w tym wyrobiska górnicze i obiekty budowlane zakładów górniczych).

Ustawa o normalizacji [20] określa podstawowe cele i zasady normalizacji oraz jej organizację i finansowanie. Stosowanie Polskich Norm jest dobrowolne. Polskie Normy mogą być powoływane w przepisach prawnych po ich opublikowaniu w języku polskim.

Normalizacja jest to działalność zmierzająca do uzyskania optymalnego, w danych okolicznościach, stopnia uporządkowania w określonym zakresie, poprzez ustalanie postanowień przeznaczonych do powszechnego i wielokrotnego stosowania, dotyczących istniejących lub mogących wystąpić problemów (art. 2 pkt 1 ustawy [20]).

Normy techniczne wspomagające podstawy prawne w zakresie systemu ochrony pracy obejmują m.in. następujące obszary problemowe:

- normy zharmonizowane nt. systemów oceny zgodności i nadzoru rynku, których wykazy są publikowane na stronie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego;
- normy nt. bezpieczeństwa i higieny pracy, które należą do grupy ICS nr 13, w tym zasady i metody oceny ryzyka zawodowego (np. PN-N-18002:2011 [16]);
- normy nt. ergonomii i bezpieczeństwa maszyn, które należą do grup ICS nr 13.110 i 13.180, w tym zasady oceny i redukcji ryzyka (np. PN-EN ISO 12100:2012 [8]);
- normy nt. systemów zarządzania, w tym: sys-

temy zarządzania jakością (np. PN-EN ISO 9000:2015 [11] i PN-EN ISO 9001:2015 [12]), systemy zarządzania środowiskowego (np. PN-EN ISO 14001:2015 [9]), systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy (np. PN-ISO 45001:2018 [15] i PN-N-18002:2011 [16]), systemy zarządzania bezpieczeństwem żywności (np. PN-EN ISO 22000:2018 [10]), systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji (np. PN-EN ISO/IEC 27001:2017 [13]), zasady i metody zarządzania ryzykiem (np. PN-ISO 31000:2018 [14] i PN-EN IEC 31010:2020 [7]).

System ochrony pracy – podsystem organizacyjny

System ochrony pracy tworzą m.in. następujące grupy podmiotów nadzoru, kontroli i doradztwa w zakresie ochrony pracy:

- podmioty państwowego nadzoru i kontroli nad warunkami pracy (obszar ochrony i bezpieczeństwa), np.: Państwowa Inspekcja Pracy (prawo pracy, ochrona pracy, bezpieczeństwo i higiena pracy), Państwowa Inspekcja Sanitarna (ochrona zdrowia pracujących), Inspekcja Weterynaryjna (ochrona zdrowia zwierząt), Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (ochrona i bezpieczeństwo obiektów budowlanych), Urząd Dozoru Technicznego (ochrona i bezpieczeństwo urządzeń technicznych), Państwowa Agencja Atomistyki (ochrona radiologiczna i bezpieczeństwo jądrowe), Wyższy Urząd Górniczy (ochrona i bezpieczeństwo zakładów górniczych), Państwowa Straż Pożarna (ochrona przeciwpożarowa i bezpieczeństwo pożarowe);
- podmioty społecznego nadzoru i kontroli nad warunkami pracy jako podmioty zewnętrzne i/lub jednostki wewnętrzne pracodawcy, np.: związki zawodowe (w tym federacje i konfederacje), społeczna inspekcja pracy, inni przedstawiciele pracowników;
- podmioty kontrolne i doradcze działające na rzecz pracodawcy jako jednostki wewnętrzne pracodawcy i/lub podmioty zewnętrzne, np.: służba bezpieczeństwa i higieny pracy, służba medycyny pracy, komisja bezpieczeństwa i higieny pracy, inne podmioty (w tym: służby, komisje, zespoły, inspektorzy, rzeczoznawcy, np.: zespół powypadkowy, zespół oceniający ryzyko zawodowe, inspektor ochrony przeciwpożarowej, inspektor ochrony radiologicznej, rzeczoznawca ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, rzeczoznawca ds. higienicznosanitarnych, rzeczoznawca ds. ruchu zakładu górniczego).

System ochrony pracy obejmuje także m.in. następujące grupy podmiotów branży edukacji, nauki

i doradztwa:

- jednostki naukowo-badawcze i badawczo-rozwojowe prowadzące działalność w zakresie ochrony pracy, np. Centralny Instytut Ochrony Pracy Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie oraz Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi;
- uczelnie i instytuty naukowe prowadzące badania naukowe i proces kształcenia w zakresie ochrony pracy, w tym studia wyższe i podyplomowe w zakresie bhp, np. Politechnika Śląska w Gliwicach oraz Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach;
- organizacje zawodowe i stowarzyszenia naukowo-techniczne w zakresie ochrony pracy, w tym zrzeszające specjalistów ds. bhp, np. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Stowarzyszenie Ochrony Pracy;
- inne organizacje i portale internetowe w zakresie ochrony pracy, w tym świadczące usługi edukacyjne i doradcze w zakresie bhp, np. <https://osha.europa.eu/pl> oraz portlabhp.pl;
- inne jednostki branży edukacyjnej, wydawniczej i doradczej, w tym wykonujące usługi szkoleniowe i konsultingowe w zakresie bhp, np. Tarbonus Sp. z o.o. oraz Seka S.A.

System ochrony pracy wspomagają ponadto m.in. następujące podmioty należące do władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej: Prezydent RP, Parlament RP, Policja, prokuratura, sądy, trybunały, urzędy pracy, urzędy skarbowe, Najwyższa Izba Kontroli, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polskie Centrum Badań i Certyfikacji, Polskie Centrum Akredytacji, Urząd Patentowy RP, Polski Komitet Normalizacyjny, Główny Urząd Statystyczny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Rada Ochrony Pracy.

c.d.n.

Dr inż. Marcin Krause, Politechnika Śląska, Gliwice
Stowarzyszenie Ochrony Pracy, Oddział Katowice

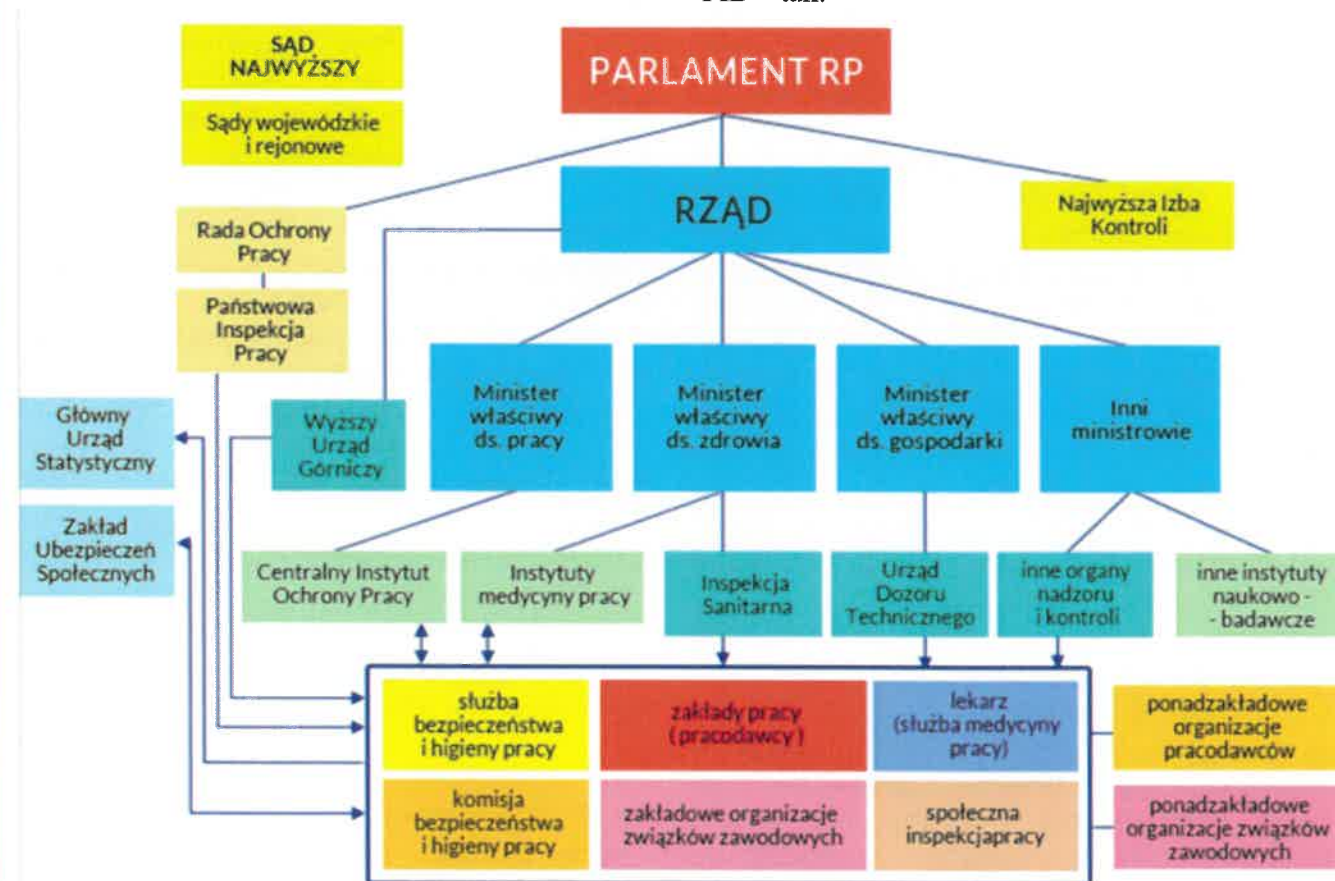
R.A. Zawierucha:

O systemie ochrony pracy w Polsce

Jeśli chcemy mówić o systemie ochrony pracy w Polsce – trzeba sobie najpierw uporządkować pojęcia: system, system ochrony pracy, system ochrony pracy w Polsce. Po pierwsze, system – zgodnie z definicją „Encyklopedii zarządzania” – „to

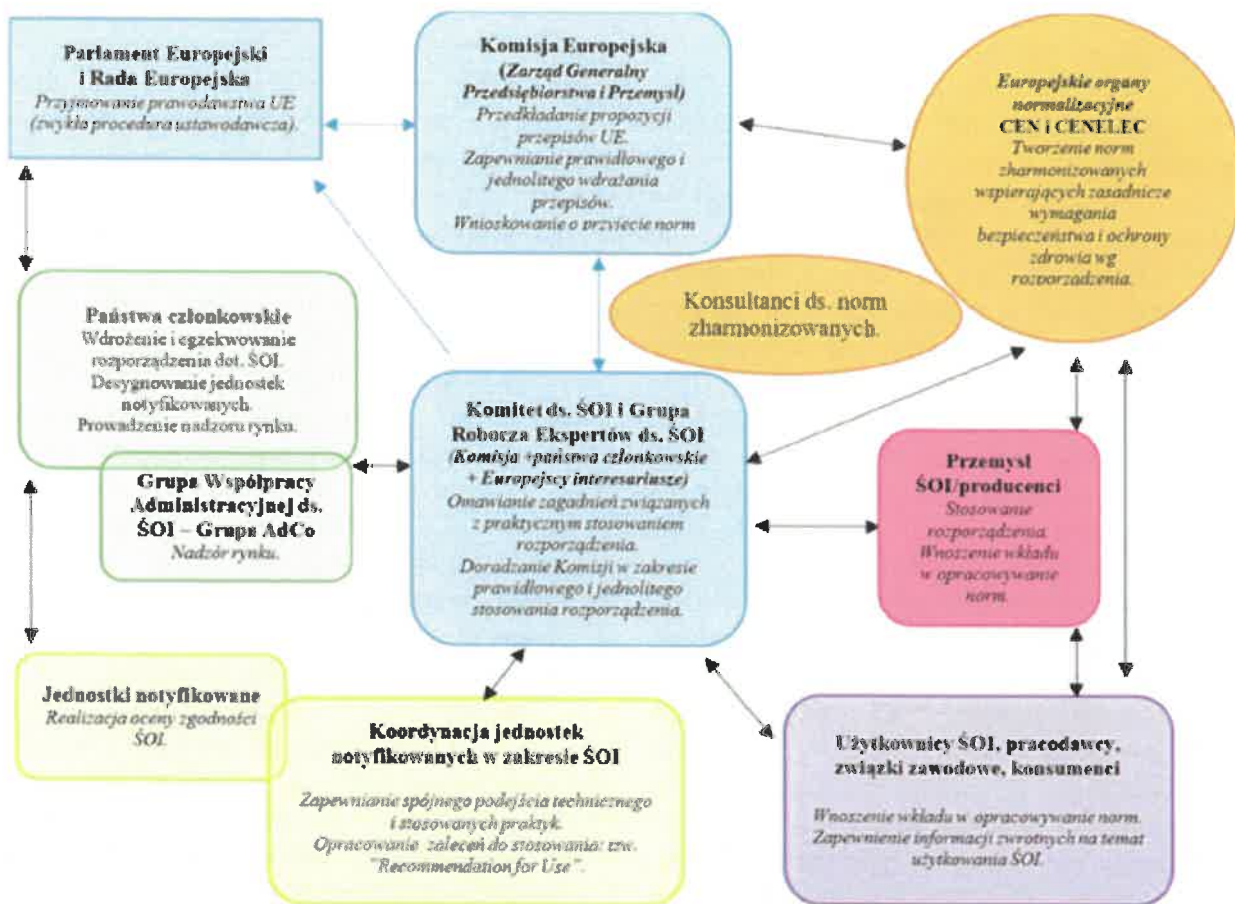
Po drugie, system ochrony pracy, a właściwie powinno się mówić o systemie ochrony człowieka w środowisku pracy – bo system ochrony pracy dotyczy regulowania rynku pracy, urzędów zatrudnienia itp. – to zgodnie z definicją na stronie Centralnego Instytutu Ochrony Pracy–Państwowego Instytutu Badawczego taki system, który „przejawia się w różnych formach organizacyjnych państwa. W zależności od zamożności państwa może być bardziej lub mniej rozwinięty. Należy rozróżnić system prawny i system organizacyjny ochrony pracy.

AMENT RP

m ochrony pracy w Polsce, to nie tyl-

Przykładowo można te zależności dostrzec w schemacie wprowadzania środków ochrony indywidualnej na rynki Unii Europejskiej:

Rys. 2. Schemat wprowadzania środków ochrony indywidualnej na rynki Unii Europejskiej

ŚOI są wprowadzane do obrotu na obszarze UE zgodnie z powyższym schematem na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/425 z dnia 9 marca 2016 r., które uchyliło obowiązującą od 21 grudnia 1989 r. Dyrektywę Rady 89/686/Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i weszło w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE, czyli 21 kwietnia 2016 r., a z drobnymi wyjątkami stosuje się je od 21 kwietnia 2018 r.

Kolejne nowelizacje Kodeksu pracy z lat 2001 i 2002, a zwłaszcza 2003 miały na celu jego dostosowanie do stanu prawnego UE, a pośrednio Rady Europy i MOP. Zgodnie z Układem ustanawiającym stowarzyszenie między Rzeczypospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z 1991 r. (Dz.U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38 ze zm.), a także w związku z naszym członkostwem w MOP oraz przystąpieniem do Rady Europy i ratyfikacją ich konwencji zmiany te dotyczyły głównie „równego traktowania pracowników i kandydatów do zatrudnienia, w tym pracowników migrujących, a zwłaszcza kobiet, oraz problematyki czasu pracy i urlopów wypoczyn-

kowych”¹. Ostatecznie, od zawarcia Traktatu Akcesyjnego 16 kwietnia 2003 r. z dniem 1 maja 2004 r. obowiązuje w Rzeczypospolitej Polskiej całość dorobku prawnego Unii, dlatego również w zakresie polskiego prawa pracy trzeba brać pod uwagę, że prawo Unii Europejskiej jest prawem ponadnarodowym, czyli obowiązującym jednolicie w państwach członkowskich, przez co „uzyskuje bezpośrednią skuteczność oraz pierwszeństwo przed prawem krajowym państw członkowskich. Nie może być ono zmieniane prawem krajowym. Sądy, a także organy administracyjne poszczególnych państw, są obowiązane stosować prawo Unii bezpośrednio, dając mu pierwszeństwo przed prawem krajowym, gdyby było ono sprzeczne z prawem wspólnotowym”².

Warto w tym miejscu przypomnieć, że na prawo UE składa się tzw. prawo pierwotne, czyli zawarte w traktatach wspólnotowych oraz prawo wtórne, które tworzą organy Unii. Są to:

- rozporządzenia, których przepisy obowiązują w każdym Kodeksie pracy. Komentarz. Red. Wojciech Muszalski, w „Duże Komentarze Becka”, wyd. 9, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013, s. 4.

2 j.w., s. 8.

dym kraju członkowskim przed jego prawem wewnętrznym w całości we wszystkich częściach oraz bezpośrednio;

- dyrektywy – wiążące dla państw członkowskich co do wyznaczonych celów, jednak pozostawiające im wybór form i środków realizacji; dlatego ulegają one odpowiednim przekształceniom w prawo wewnętrzne poprzez procesy legislacyjnych poszczególnych państw członkowskich. Jednak tzw. prawem kaduka „w praktyce Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu rozgraniczenie między mocą obowiązywania dyrektyw i rozporządzeń staje się płynne”³. Dotyczy to zwłaszcza tych dyrektyw, które „nakładają na państwa obowiązki w sposób jasny i precyzyjny bez uzależnienia wprowadzenia w życie bez jakichkolwiek warunków lub po przekroczeniu terminu określonego dla wydania odpowiednich aktów przez państwo członkowskie”⁴. Co ważne z punktu widzenia polskiego systemu ochrony człowieka w środowisku pracy adresatami dyrektyw unijnych są jedynie państwa członkowskie, a nie inne osoby prawne, dlatego nie mogą bezpośrednio nakładać obowiązków na przykład na pracodawców”⁵. W ten sposób unijni administratorzy praworządności ciężar obowiązków wynikających z realizacji najbardziej konfliktogennych społecznie unijnych dyrektyw przenoszą na ustawodawców danego państwa członkowskiego, czyli w Rzeczypospolitej: na Sejm, Senat i Prezydenta.

- zalecenia i opinie unijne mogą natomiast być adresowane do państw członkowskich, osób fizycznych i prawnych. Jednak nie mają one mocy wiążącej, nie ustanawiają praw np. pracowników ani obowiązków – przykładowo podmiotów zatrudniających pracowników – wobec osób trzecich. Są to stanowiska organów UE, które je wydały.

- decyzje organów UE pełnią rolę indywidualnego aktu administracyjnego.

Trzeba przy tym brać pod uwagę, że traktatowe i wtórne prawo pracy UE, zwane też prawem socjalnym, koncentruje się na regulacjach „praw pracowników migrujących, równości traktowania, w tym zwłaszcza kobiet i mężczyzn, bezpieczeństwa

higieny pracy, do której to problematyki zaliczono i regulację czasu pracy i urlopów, oraz wycinkowej regulacji niektórych innych spraw: informacji o warunkach zatrudnienia, przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę, upadłości pracodawcy i jego niewypłacalności, pracy na czas określony, zwolnień grupowych, przedstawicielstwa pracowników w przedsiębiorstwach ponadnarodowych”⁶.

Jednak – zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu – wszelkie prawa państw członkowskich UE powinny być interpretowane zgodnie z prawem Unii Europejskiej. W szczególności przepisy „prawa wspólnotowego muszą być interpretowane z uwzględnieniem wszystkich wersji językowych, a nie tylko w brzmieniu podanym w języku polskim w Dzienniku Urzędowym UE”⁷.

W odróżnieniu od ponadnarodowego prawa UE ściśle związane z prawem pracy konwencje MOP oraz Rady Europy są aktami prawa międzynarodowego, co znaczy, że mogą stanowić źródło obowiązującego w Rzeczypospolitej prawa tylko na zasadzie i warunkach określonych w art. 87 Konstytucji RP. Jednak wiele aktów prawnych UE „odsłania wprost do regulacji zawartych w konwencjach i innych przepisach tych organizacji, składając się tym samym na całość wspólnotowego dorobku prawnego”⁸.

Oprócz praw państwowych Rzeczypospolitej Polskiej, ponadnarodowych Unii Europejskiej czy międzynarodowych MOP lub ONZ w naszym systemie ochrony człowieka w środowisku pracy wyodrębniają się elementy zakładowe, wprowadzane na poziomie konkretnych przedsiębiorstw czy instytucji. Przepisy stanowione na tym poziomie można podzielić na podległe właścicielom przedsiębiorstw i obejmujące: same te zakłady pracy i ich kadry zarządzające, pracowników wewnętrznych lub specjalistów zatrudnionych przez nich zewnętrznych służb bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz finansowanych przez nich lekarzy służby medycyny pracy, a także powoływane przez właścicieli przedsiębiorstw większych, liczących ponad 250 pracowników – komisje bezpieczeństwa i higieny pracy.

Względnie autonomiczne w stosunku do właścicieli przedsiębiorstw pozostają – jeśli u nich działają – zakładowe organizacje związków zawodowych, wspierane przez ponadzakładowe orga-

3 Szerzej: Andrzej Marian Świątkowski, Europejskie prawo socjalne, t.

1 Specyfika, stanowienie i stosowanie europejskiego prawa socjalnego, Warszawa 1998, s. 114-128.

4 Kodeks pracy. Komentarz. Red. Wojciech Muszalski, op. cit., s. 9.

5 Ludwik Florek, Europejskie prawo pracy, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2003, s. 35.

6 Kodeks pracy. Komentarz. Red. Wojciech Muszalski, j.w., s. 9.

7 wyr. SN z 9.6.2006 r., III PK30/06, OSNP 2007, Nr 11-12, poz. 160.

8 Kodeks pracy. Komentarz. Red. Wojciech Muszalski, j.w., s. 9.

nizacje organizacje związków zawodowych np. przy negocjowaniu zakładowych i ponadzakładowych układów zbiorowych pracy oraz wybierani przez związki zawodowe społeczni inspektorzy pracy. Jednak – jak wynika z danych Polskiego Instytutu Ekonomicznego – w październiku 2021 r. do związków zawodowych należało w Polsce zaledwie 10,5% pracowników najemnych. Jeśli – za „Rocznikiem Statystycznym Pracy 2021” – wiadomo, że w 2020 r. ogółem było zatrudnionych 13 mln 99 tys. pracowników najemnych (w 2018 r. do 12,5 tys. związków zawodowych należało łącznie 1,5 mln osób, czyli o 1,1% mniej niż w 2014 r.⁹). Spośród nich w większych zakładach pracy wybierano społecznych inspektorów pracy. Przy optymistycznym założeniu, że stanowili oni ok. 1% związkowców – można szacować, że działa w Polsce około 14 tys. pracowników społecznie zaangażowanych w działanie systemu ochrony człowieka w środowisku pracy, którzy samodzielnie i wśród swoich kolegów w pracy mogą podnosić poziom kultury pracy.

Wydawać by się mogło, że wszystko jest systemowo uporządkowane i działa jak należy. Jednak wystarczy rzut oka na schemat organizacyjny ochrony pracy w Polsce, żeby dostrzec pewne nieprawidłowości. Jeśli bowiem system to zbiór celowych sprzężeń między jego określonymi elementami, to widać wyraźnie, że nie ma tych sprzężeń, albo są tylko pośrednie, zwłaszcza między stroną parlament – Rada Ochrony Pracy – Państwowa Inspekcja Pracy, czyli między władzą ustawodawczą a strukturami, które są związane z władzą wykonawczą: Rządem/właściwymi i innymi ministerstwami – WUG, UDT, inspekcją sanitarną, innymi organami nadzoru i kontroli – CIOP, instytutami medycyny pracy, a także innymi państwowymi instytutami naukowo-badawczymi. Brak też bezpośredniego sprzężenia między ciągiem elementów zakończonych Inspekcją Pracy a ZUS, czyli kontrolą administracyjną przestrzegania przez zakłady pracy przepisów o ochronie człowieka w środowisku pracy a systemem ubezpieczeń społecznych jako ekonomicznym motywatorem dbałości o człowieka w środowisku pracy. Jednak największym zdziwieniem w tym schemacie jest... brak sprzężenia elementu wymiaru sprawiedliwości, czyli mocno pośrednie sprzężenie w tym zakresie między władzą ustawodawczą a sądowniczą.

9 GUS, Partnerzy dialogu społecznego – organizacje pracodawców i związki zawodowe w 2018 r. (wyniki wstępne), „Informacja sygnalna” 27. 08. 2019, za: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/gospodarka-spoeczna-wolontariat/gospodarka-spoeczna-trzeci-sektor/partnerzy-dialogu-spoecznego-zwiazki-zawodowe-i-organizacje-pracodawcow-wyniki-wstepne,16,1.html> dostęp 09. 02. 2023 r.

Dlatego zasadne jest stawianie pytań, czy w rzeczywistości istnieje – nie tylko w Polsce – system ochrony człowieka w środowisku pracy?

A może istnieją tylko niektóre jego elementy, jednak nie tworzą – w społecznej gospodarce rynkowej opartej „na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych” (art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) – spójnie działającego systemu?

Zwłaszcza, że – jak słusznie pisze dr inż. Marcin Krause – elementarne „pojęcia związane z tematyką systemu ochrony pracy, takie jak środowisko pracy, ochrona pracy czy bezpieczeństwo i higiena pracy nie mają aktualnie formalnych definicji w systemie prawa w Polsce”¹⁰.

Poddaję pod dyskusję czy taka diagnoza jest trafna. A jeśli tak, to jakie są i mogą być skutki takich niespójności...?

R. A. Zawierucha

10 Marcin Krause, Podstawy inżynierii bezpieczeństwa, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2020, s. 78-80.

Stanisław Florian:

Wypadki przy pracy a polski system ochrony człowieka w środowisku pracy

Jak co roku w ostatnim tygodniu kwietnia będziemy obchodzić Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oraz Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych. Warto się z tej okazji zastanowić nad związkiem przyczynowo-skutkowym między wypadkowością przy pracy a spójnością naszego systemu ochrony człowieka w środowisku pracy.

Jednym z najbardziej widocznych społecznie skutków nieprzestrzegania przepisów i zasad bezpiecznej pracy są wypadki przy pracy. Z prezentacji Pawła Grabowskiego, zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy w Gdańsku, podczas konferencji „Więcej dla bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy”, która miała miejsce 11 października 2022 roku w Politechnice Gdańskiej, wynika, że w 2021 r. w wypadkach przy pracy poszkodowanych zostało 68 tys. 777 osób, w tym było 347 wypadków ciężkich a 218 osób straciło życie. Trzeba przy tym pamiętać, że na skutek masowego stosowania pracy zdalnej podczas pandemii – dane te były znacznie niższe niż w poprzednich latach. Przykładowo w 2019 r. zgłoszono 83 tys. 205 osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy, o 1,3% mniej niż w 2018 r. Jednak nie o liczby wypadków przy pracy chodzi, jeśli brać pod uwagę społeczne koszty, jakie one powodują. Według P. Gra-

bowskiego średni „koszt wypadku przy pracy w Polsce to 40 tys. zł jeżeli przemnożymy to przez 68 tys. to uzyskujemy 2 mld 720 mln złotych – tyle w przybliżeniu kosztowały Polaków wypadki przy pracy w zeszłym roku”. Są to jednak tylko koszty ponoszone przez właścicieli przedsiębiorstw zatrudniających pracowników: koszty zakłóceń produkcji oraz napraw w związku ze stosowaniem technologii i wyposażenia technicznego. Natomiast na koszty społeczne wypadków przy pracy składają się oprócz kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo, koszty ponoszone przez poszkodowanego i jego rodzinę oraz koszty ponoszone przez społeczeństwo¹. Jak wynika z definicji kosztów wypadków przy pracy w „Encyklopedii Zarządzania” koszty „bezpośrednie, które ponosi pracodawca w związku z wypadkiem (leczenie i odszkodowania) stanowią tylko 20% łącznych kosztów. Pozostałe 80% stanowią koszty pośrednie (nie objęte ubezpieczeniem i nie rejestrowane przez instytucje ubezpieczeniowe)”².

Dlatego społeczne koszty wypadków przy pracy w latach 2018-2021 należałoby obliczyć dodając do wskazanych przez R. Grabowskiego ok. 3 mld zł, które stanowią ok. 20% kosztów – pozostałe 80%. W sumie daje to rocznie ok. 15 mld zł liczonych przed putinflacją. Można powiedzieć, że takie są wymiennie społeczne koszty niespójności w naszym systemie ochrony człowieka w środowisku pracy. Pozostają jednak niewymierne koszty, do których zaliczył bym naruszanie przepisów o czasie pracy i właściwym odpoczynku, a w efekcie – naliczaniu wynagrodzenia oraz innych świadczeń ze stosunku pracy, w tym wynagrodzenia urlopowego, chorobowego, dodatków za pracę w porze nocnej czy w godzinach nadliczbowych. Naruszenia te najczęściej powodują indywidualne i zbiorowe konflikty w miejscu pracy: spośród 45,2 tys. skarg, które w 2021 r. rozpatrywała Państwowa Inspekcja Pracy – 28 800 dotyczyło wynagrodzenia za pracę i inne świadczenia (a działania inspektorów pracy doprowadziły do wyegzekwowania na rzecz skarżących 15,2 mln zł), 5 400 czasu pracy, 4 000 legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej, 3 800 przygotowania do pracy, 3 700 – obiektów i pomieszczeń pracy, wenty-

lacji, ogrzewania i oświetlenia, 2 800 dyskryminacji, molestowania i mobbingu, 2 400 środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego, 1 600 – urlopów pracowniczych³. W 2022 r. do PIP wpłynęło już 50,5 tys. skarg, z których 1/3 dotyczyła nieterminowych wypłat lub braku wynagrodzenia. „Na drugim miejscu znalazły się problemy związane ze stosunkiem pracy (16,2 tys.), a w dalszej kolejności najczęściej podnoszono kwestie związane z czasem pracy (5,7 tys.) oraz szeroko rozumianych warunków pracy, przede wszystkim: przygotowania do pracy (ponad 4 tys.), pomieszczeń pracy, urządzeń higieniczno-sanitarnych, wentylacji, ogrzewania i oświetlenia (3,7 tys.). – Ponad 4,2 tys. zgłoszonych zarzutów dotyczyło legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej”, jak powiedział Juliusz Głuski-Schimmer, rzecznik prasowy Głównego Inspektora Pracy⁴.

Z powyższych zestawień widać wyraźnie, że w ocenie pracowników najczęściej naruszane są regulacje dotyczące ochrony interesów człowieka w środowisku pracy, mniej konfliktów powodują sprawy bezpośrednio związane z bhp. Jest to – być może – pozytywny skutek wyodrębnienia w polskim systemie ochrony człowieka w środowisku pracy – co widać w definicji CIOP-PIB – podsystemu prawnej ochrony bezpieczeństwa i higieny pracy.

Czy jednak kwestie wypoczynku pracowniczego, w tym urlopów, pracy nocnej albo w godzinach nadliczbowych nie wpływają na bezpieczeństwo w miejscu pracy? Czy presja na skracanie czasu pracy do 7 lub 6 godzin w ciągu dnia lub 4 dni roboczych w tygodniu, czego wyrazem jest projekt ustawy w komisjach sejmowych, a z drugiej strony – nacisku Unii Europejskiej i niektórych ekonomistów na podniesienie wieku emerytalnego, czyli wydłużenie całkowitego czasu aktywności zawodowej pracowników – nie są obciążone kolejnymi zagrożeniami bezpieczeństwa dla pracowników? A w konsekwencji – dalszymi wymiernymi kosztami dla właścicieli firm oraz społecznymi kosztami wypadków przy pracy lub chorób zawodowych?

Dlatego – wydaje się – warto z okazji kwietniowych Dni Bezpieczeństwa i Pamięci inicjować dyskusje na temat naszego systemu ochrony ludzi w środowisku pracy.

Stanisław Florian

1 Ryszard Kuźma, Koszty wypadków przy pracy, za: <https://solidarnosc.gda.pl/godna-praca-to-bezpieczna-praca/godna-praca-to-bezpieczna-praca-aktualnosci/koszty-wypadkow-przy-pracy/> dostęp 05. 02. 2023 r.

2 Justyna Grabowska, Koszty wypadków przy pracy, hasło w „Encyklopedii Zarządzania”, za: https://mf files.pl/pl/index.php/Koszty_wypadk%C3%B3w_przy_pracy dostęp 05. 02. 2023 r.

3 Podsumowanie działalności Państwowej Inspekcji Pracy – 2021, red. meryt. Jarosław Leśniewski, wyd. PIP, Warszawa 2022, s. 32-33.

4 Patrycja Otto, Pracownicy chętniej walczą o swoje, „Dziennik Gazeta Prawna” 7 lutego 2023 nr 26 (5940), s. A4.

U Nas

Kompleksowe bezpieczeństwo ustrojów nośnych urządzeń transportu bliskiego resurs – przewodnik UDT

Pod koniec 2022 r. UDT udostępnił materiał o bezpiecznej eksploatacji urządzeń transportu bliskiego. „Niejednokrotnie zdarza się, że eksploatowane urządzenia mają po kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt lat. Pojawia się pytanie, czy okres eksploatacji tych urządzeń nie został już przekroczony. W takim przypadku pomocne staje się pojęcie resursu” - czytamy na stronie internetowej UDT.

Dlatego przewodnik rozpoczyna się zdefiniowaniem pojęcia resursu. Po osiągnięciu przez urządzenie resursu niezbędna jest ocena jego stanu technicznego. Czynności przeprowadzone w jej trakcie pozwalają zakwalifikować urządzenie do ewentualnego remontu, modernizacji, wymiany lub w skrajnym przypadku do złomowania. W przewodniku omówiono też metody badań nieniszczących, podkreślając znaczenie personelu kompetentnego do prowadzenia tych czynności.

Przewodnik został pozytywnie zaopiniowany przez przedstawicieli środowiska naukowo-badawczego uczelni technicznych: Prof. dr hab. inż. Macieja Matuszewskiego z Politechniki Bydgoskiej oraz Prof. dr hab. inż. Dorotę Wójciką-Migasiuk z Politechniki Lubelskiej. Zawiera praktyczną wiedzę dla tych, którzy eksploatują urządzenia transportu bliskiego.

Podobnie jak UDT - zachęcamy do korzystania z niego podczas pracy z urządzeniami transportu bliskiego na każdym etapie ich życia.

Poradnik można pobrać ze strony internetowej UDT

<https://www.udt.gov.pl/monografie-przewodniki-udt>
Zainteresowani wersją drukowaną proszeni są o kontakt na adres mailowy: eksploatacja@udt.gov.pl.

WUG o wypadkach w górnictwie za 2022 r.

Wyższy Urząd Górniczy 19 stycznia 2023 r. podał „Stan bezpieczeństwa pracy w górnictwie w 2022 r.”.

„W 2022 r. w górnictwie odnotowano wzrost wypadkowości ogółem o 0,3% w porównaniu do 2021 r., tj. z 2 078 do 2 085 wypadków. Wpływ na to miało zwiększenie się o 2,6% liczby wypadków w górnictwie węgla kamiennego,

z 1 773 wypadków zaistniałych w 2021 r. do 1 819 zaistniałych w 2022 r.

W pozostałych rodzajach górnictwa w 2022 r. odnotowano spadek wypadkowości ogółem:

- w kopalniach rud miedzi ze 185 wypadków zaistniałych w 2021 r., do 174 zaistniałych w 2022 r.;
- w górnictwie odkrywkowym z 51 wypadków w 2021 r. do 50 wypadków w 2022 r.;
- w górnictwie otworowym wraz z zakładami wykonującymi roboty geologiczne z 38 wypadków w 2021 r. do 28 wypadków w 2022 r.;
- w pozostałych zakładach górniczych i zakładach z 31 wypadków w 2021 r. do 14 wypadków w 2022 r.

Głównymi przyczynami wypadków ogółem w 2022 r. były:

- potknięcie, poślizgnięcie lub przewrócenie się osób (31,9%);
- uderzenie narzędziami pracy oraz o inne przedmioty (16,9%);
- spadnięcie, stoczenie, osunięcie się mas i brył skalnych, opad skał ze stropu i ociosu lub zawal (16,9%);
- upadek, stoczenie, obsunięcie się przedmiotów/materiałów (10,5%).

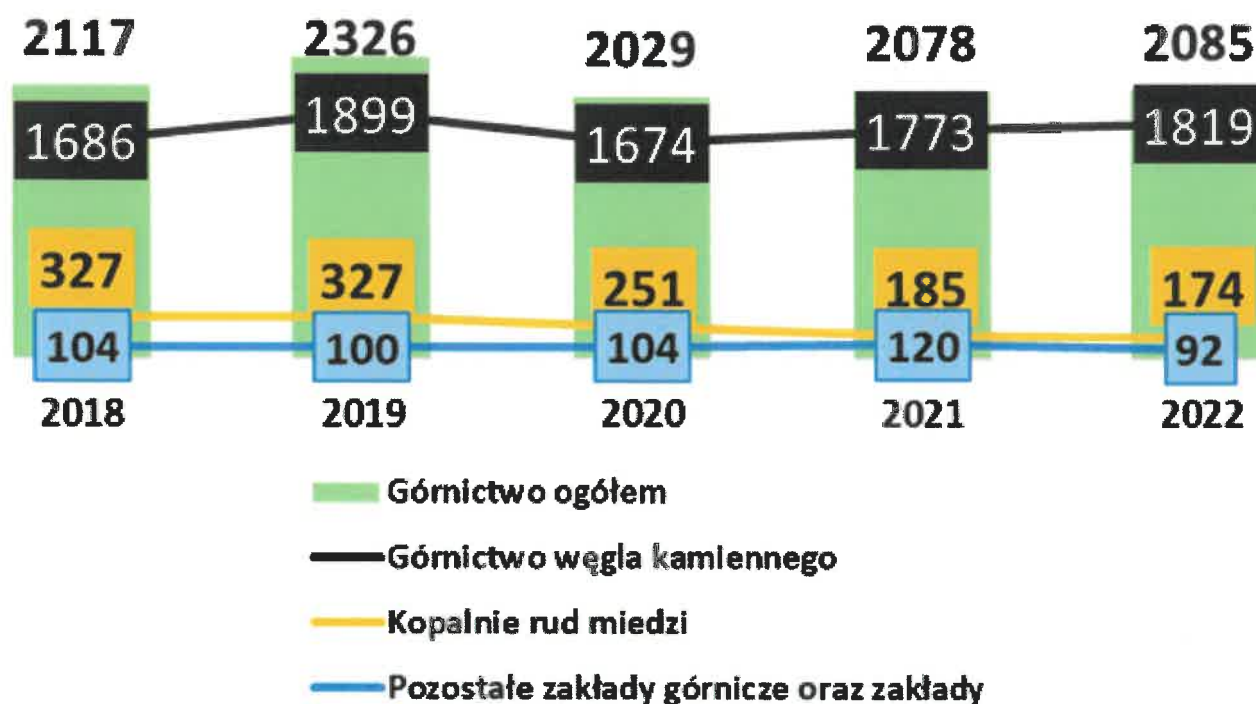
W 2022 r. w górnictwie odnotowano również wzrost ilości wypadków śmiertelnych i ciężkich w porównaniu do 2021 r. Wypadkowość śmiertelna wzrosła z 13 do 30 wypadków, natomiast wypadkowość ciężka z 9 do 12 wypadków. Wszystkie wypadki ciężkie w 2022 r. zaistniały w górnictwie węgla kamiennego.

W górnictwie węgla kamiennego liczba wypadków śmiertelnych wzrosła z 9 wypadków zaistniałych w 2021 r. do 22 wypadków zaistniałych w 2022 r. Odnotowano także wzrost liczby wypadków ciężkich z 3 wypadków w 2021 r. do 12 wypadków w 2022 r. Wpływ na wypadkowość śmiertelną i ciężką w górnictwie węgla kamiennego w 2022 r. miały katastrofy, które wystąpiły:

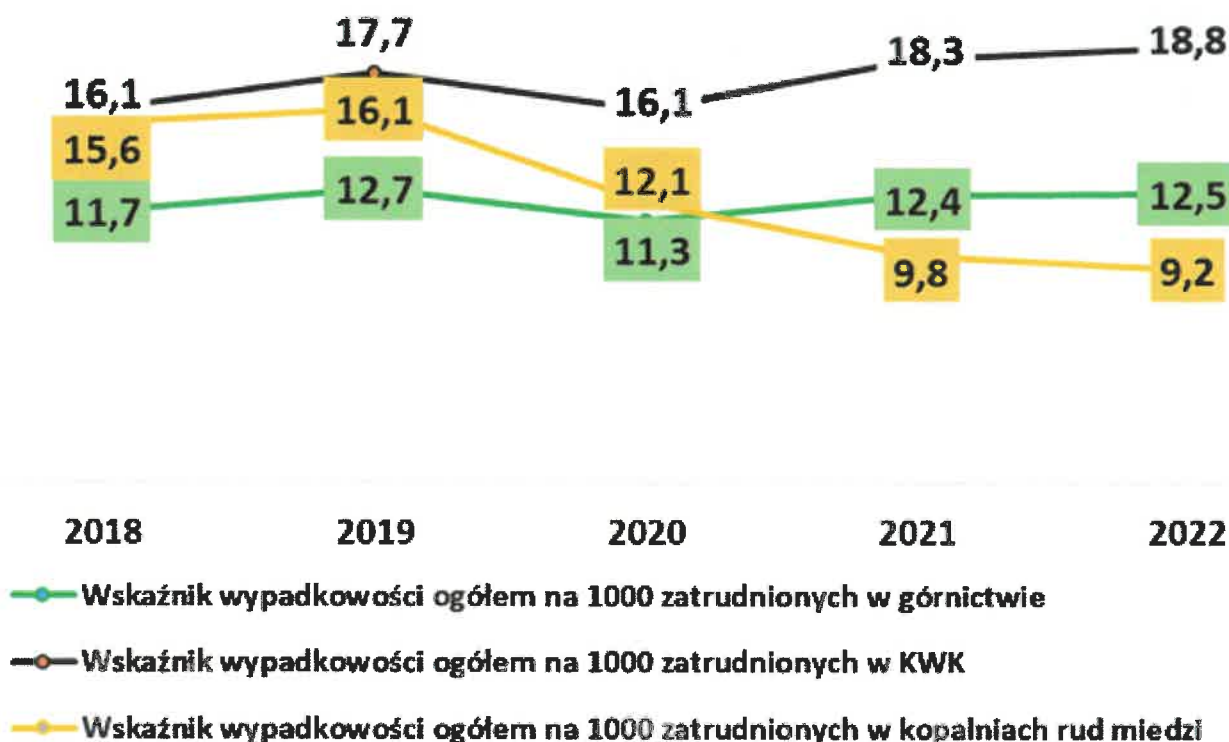
- w dniu 20.04.2022 r., JSW S.A. KWK Pniówek - wybuch metanu i pożar (9 wypadków śmiertelnych, 7 ciężkich, 30 powodujących czasową niezdolność do pracy, 7 pracowników poszukiwanych);
- w dniu 23.04.2022 r., JSW S.A. KWK Bory-

nia-Zofiówka Ruch Zofiówka - tąpnięcie i wydzielanie się metanu do wyrobisk (10 wypadków śmiertelnych).

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego, zarządzeniem nr 11 z dnia 22 kwietnia 2022 r., powołał Komisję dla zbadania przyczyn i okoliczności wybuchu metanu

Wykres 1. Wypadki ogółem w górnictwie w latach 2018-2022

Wykres 2. Wskaźniki wypadkowości ogółem na 1000 zatrudnionych w latach 2018-2022

(...) Analiza przyczyn wypadków śmiertelnych i ciężkich

oraz wypadku zbiorowego, zaistniałych w dniu 20 kwietnia 2022 r. w JSW S.A. KWK „Pniówek” w Pawłowicach oraz, zarządzeniem nr 12 z dnia 25 kwietnia 2022 r., powołał Komisję dla zbadania przyczyn i okoliczności tąpnięcia i wypadku zbiorowego, zaistniałych w dniu 23 kwietnia 2022 r.

w JSW S.A. KWK „Borynia-Zofiówka” Ruch „Zofiówka” w Jastrzębiu-Zdroju.

Nadal trwają prace Komisji badającej przyczyny i okoliczności wypadku w JSW S.A. KWK „Pniówek”, natomiast Komisja badająca przyczyny i okoliczności wypadku w JSW S.A. KWK „Borynia-Zofiówka” Ruch „Zofiówka” zakończyła prace i w dniu 27 października 2022 r. przedstawiła ustalenia dotyczące przyczyn zaistnienia wstrząsu, który spowodował tąpnięcie wraz z wypłynięciem metanu w znacznych ilościach oraz wypadek zbiorowy:

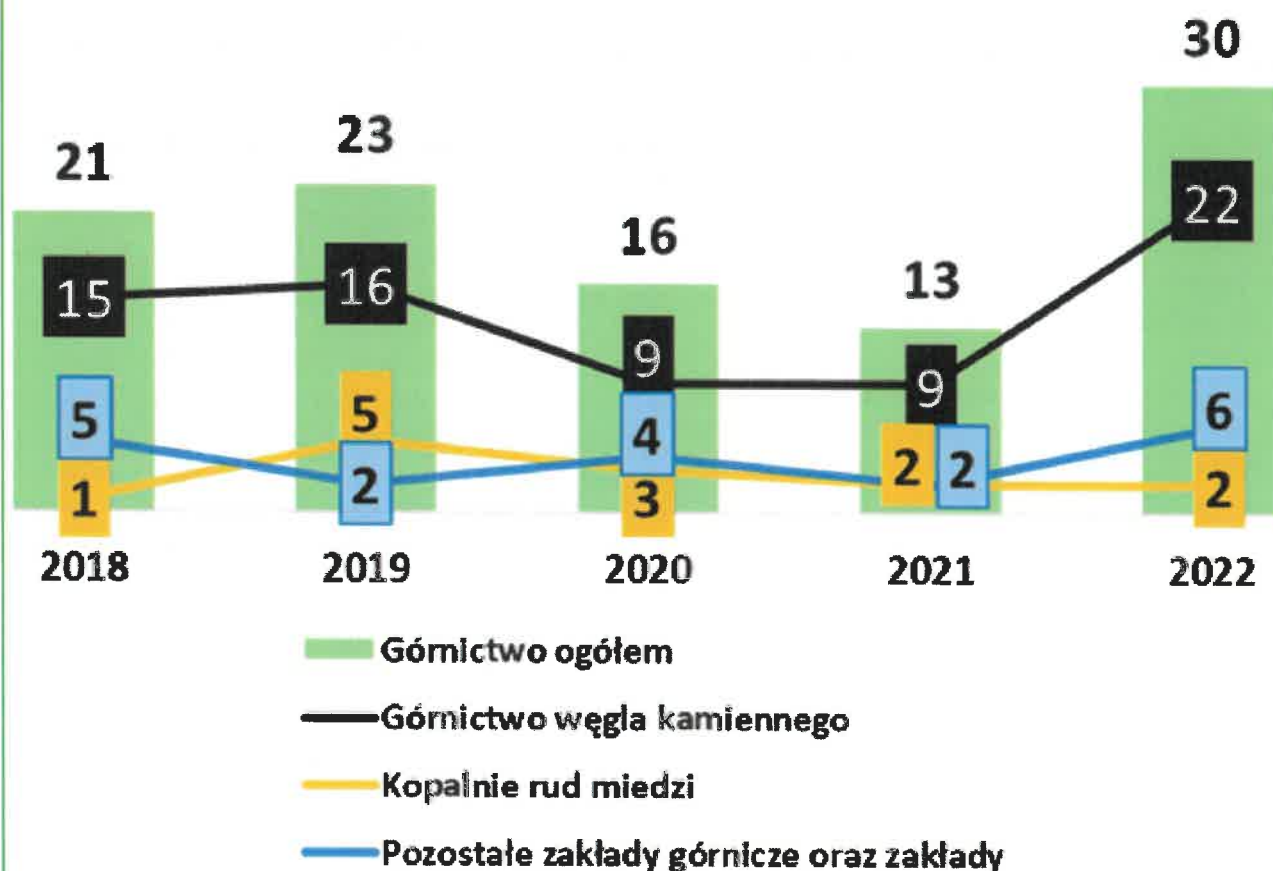
Zaistniały w dniu 23 kwietnia 2022 r. o godzinie 339 w JSW S.A. KWK „Borynia-Zofiówka” Ruch „Zofiówka” w Jastrzębiu-Zdroju, wstrząs o energii sejsmicznej 4×10^6 J, który spowodował rozległe skutki - tąpnięcie, wypływ metanu i wypadek zbiorowy - nastąpił w wyniku uaktywnienia się stwierdzonego w zachodniej części partii „D” uskoku o wygasającym zrzucie.

Przyczyną wypadku zbiorowego (10 wypadków śmiertelnych) był wypływ metanu i utworzenie

się atmosfery niezdatnej do oddychania oraz dynamiczne oddziaływanie na uszkodzonych skutków tąpnięcia, spowodowanych samoistnym wstrząsem górotworu o energii 4×10^6 J.

Analiza pozostałych wypadków śmiertelnych i ciężkich zaistniałych w 2022 r. wykazała dominującą rolę „czynnika ludzkiego” i wskazała następujące przyczyny ich zaistnienia:

- praca pod wpływem alkoholu;
- niestosowanie środków ochrony indywidualnej;
- przebywanie w miejscu niedozwolonym;
- brak należytego nadzoru przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych;
- prowadzenie robót niezgodnie z instrukcją;
- stosowanie niebezpiecznych metod pracy;
- zła organizacja pracy;
- jazda na przenośniku nieprzystosowanym do jazdy ludzi;
- brak należytej ostrożności.”

Wykres 3. Wypadki śmiertelne w górnictwie w latach 2018-2022

Statystyki przedstawione w opracowaniu nie obejmują osób poszukiwanych, w związku z wypadkiem zbiorowym zaistniałym 20 kwietnia 2022 r. w JSW S.A. KWK „Pniówek” (7 pracowników).”

Za: WUG

Nowy numer magazynu „SEKA”

W styczniu we współpracy z przedstawicielami „Porozumienia dla bezpieczeństwa w budownictwie” ukazał się nowy numer magazynu „SEKA”, którego tematem przewodnim jest „Bezpieczeństwo na budowie”. Jak podkreśla redakcja „połączenie „dobrych” przepisów, zaangażowania instytucji nadzorczych, doświadczenia wykonawców oraz wiedzy ekspertów, naukowców i praktyków buduje kluczową w tej branży „kulturę bezpieczeństwa”.

Więcej: <https://magazyn.seka.pl/magazyn-seka/>

Algorytmy i AI w pracy w nowelizacji ustawy o związkach zawodowych

W Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii Sejmu RP trwają prace nad projektem zmiany ustawy o związkach zawodowych. Projekt przewiduje m.in. dodanie przepisu, zgodnie z którym pracodawca będzie zobowiązany udzielić na wniosek zakładowej organizacji związkowej informacji dotyczących parametrów, zasad i instrukcji, na których opierają się algorytmy lub systemy sztucznej inteligencji, które mają wpływ na podejmowanie decyzji w sprawach pracowniczych.

Wywiad z Główną Inspektor Pracy, Katarzyną Łażewską-Hrycko o karach za zatrudnianie „na czarno” cudzoziemców

„Dziennik Gazeta Prawna-Kadry i Płace” z 19 stycznia b.r. zamieścił wywiad z Główną Inspektor Pracy, Katarzyną Łażewską-Hrycko o karach za zatrudnianie „na czarno” cudzoziemców. - Pracodawcy, którzy nielegalnie zatrudniają obcokrajowców, powinni zostać objęci długoletnim zakazem powierzania obowiązków migrantom. Obecnie praca na czarno się opłaca, możliwa kara nakładana przez PIP jest niższa niż koszty legalnego zatrudnienia – zwróciła uwagę Główna Inspektor Pracy.

Więcej: https://www.pip.gov.pl/pl/wiadomosci/147891,wywiad-dziennika-gazety-prawnej-z-glownym-inspektorem-pracy.html?fbclid=IwAR1G9rPa4ZS25ZCrXnQwNYJPWQ2xH60ivBfTZ7w_0ol7jP_lm765YS_3x0U

W KGHM Polska Miedź S.A. trwa wdrażanie opracowanej w CIOP-PIB odzieży ochronnej z funkcją aktywnego chłodzenia

Przedstawiciele Centralnego Instytutu Ochrony Pracy–PIB złożyli 18 stycznia br. wizytę w Zakładach Górniczych „Rudna”. Celem było podjęcie prac na rzecz wdrożenia w KGHM Polska Miedź S.A. opracowanej w Instytucie odzieży ochronnej z funkcją aktywnego chłodzenia.

To innowacyjne rozwiązanie powstało w ramach V etapu programu wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”, finansowanego w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (projekt nr III.PB.09) we współpracy z Katedrą Mikroelektroniki i Technik Informatycznych Politechniki Łódzkiej oraz PW Krystian sp. z o.o.

W konstrukcji uwzględniono wymagania zgłoszone przez potencjalnych docelowych użytkowników. Rozwiązanie ma formę bardzo lekkich (poniżej 1 kg), dopasowanych do ciała elastycznych szelek wykonanych z materiałów o bardzo dobrych właściwościach biofizycznych. Funkcję chłodzącą pełni 6 zintegrowanych z nimi elastycznych modułów termoelektrycznych.

W badaniach dowiedziono, że funkcja ta pozwala odebrać z ciała człowieka ok. 50 W/m², co jest porównywalne ze zmianą poziomu metabolizmu przy pracy o ciężkości średniej na lekką. Chłodzenie utrzymuje się przez co najmniej 5 godzin, co umożliwia obniżenie lokalnej temperatury skóry nawet o 4 °C.

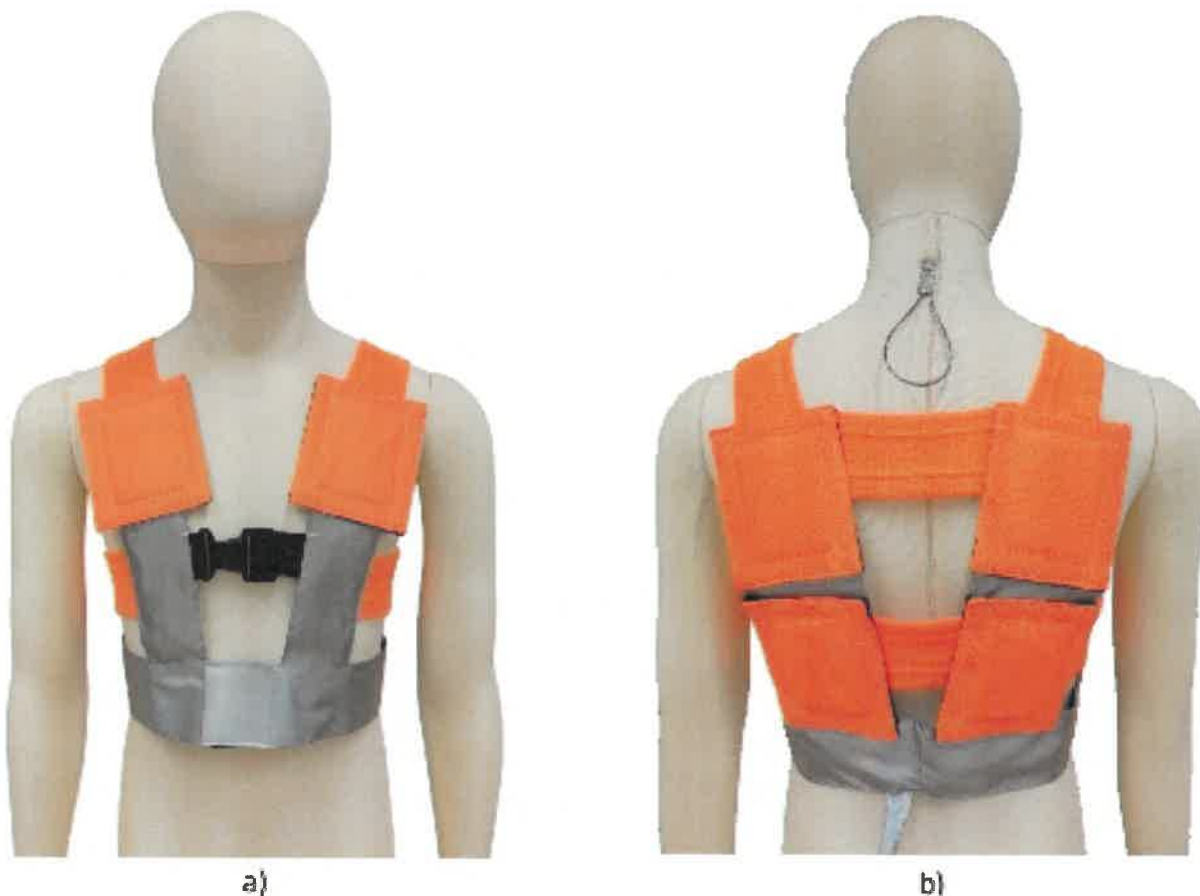
W ostatecznym kształcie odzież dla pracowników KGHM Polska Miedź S.A. uwzględni wymagania i uwagi zgłoszone podczas styczniowego spotkania w Zakładach Górniczych „Rudna”. – Ze względu na występujące w podziemnych wyrobiskach górniczych KGHM Polska Miedź S.A. zagrożenia klimatyczne, istnieje stała konieczność poszukiwania nowoczesnych rozwiązań w zakresie poprawy warunków pracy. Liczymy, że dzięki tej wizycie i kolejnym konsultacjom, naukowcy będą mogli dostosować swój pomysł do naszych wymagań, dzięki którym kamizelki będą użyteczne dla naszych pracowników – powiedział dyrektor departamentu BHP i ryzyka Zawodowego KGHM Polska Miedź S.A., Adam Chyliński.

Opracowana w CIOP-PIB odzież ochronna z funkcją aktywnego chłodzenia wpływa nie tylko na komfort, ale i bezpieczeństwo pracy. Rozwiązanie to może trafić także do hutników, piekarzy czy pracowników zajmujących się wypalaniem ceramiki budowlanej, gdzie wydzielanie ciepła wynika z procesu produkcyjnego. Można sobie wyobrazić, że w czasie letnich upałów również niejedynemu pracującemu w nieklimatyzowanych miejscach pracy czy obiektach uży-

teczności publicznej zamarzy o takich elementach odzieży roboczej zaopatrzonych w funkcję aktywnego chłodzenia...

Oprac za: CIOP-PIB

Ilustracja za: dr inż. Anna Dąbrowska, mgr inż. Monika Kobus, dr inż. Magdalena Młynarczyk, *Odzież ochronna z funkcją aktywnego chłodzenia wykorzystującą zjawisko termoelektryczne. Materiały informacyjne*, CIOP-PIB, Warszawa 2022, s. 7.

Rysunek 3. Prototyp odzieży ochronnej z funkcją aktywnego chłodzenia wykorzystującej zjawisko termoelektryczne zaprezentowany na manekinie; a) przód; b) tył

Raportowanie w zakresie zrównoważonego rozwoju na Radzie Dialogu Społecznego

Podczas plenarnego posiedzenia Rady Dialogu Społecznego 25 stycznia 2023 r. w Centrum Partnerstwa Społecznego DIALOG na wniosek Pracodawców RP partnerzy społeczni i przedstawiciele rządu dyskutowali o tym „Czy Polska gospodarka jest przygotowana na raportowanie ESG?” (ESG – Environmental, Social, Governance).

Jest to efekt przyjęcia 10 listopada 2022 r. przez Parlament Europejski dyrektywy o raportowaniu w zakresie zrównoważonego rozwoju, która dotyczy obowiązku szczegółowego raportowania strategii, polityk i wyników przedsiębiorstwa w obszarach środowiska, kwestii społecznych i ładu korporacyjnego (ESG). Dyrektywa wprowadziła zmiany w raporto-

waniu rocznym: przedsiębiorstwa podlegające dyrektywie będą musiały zmienić podejście do obecnych procesów zbierania i raportowania danych niefinansowych i uwzględniania kwestii ESG w strategii firmy.

W obradach uczestniczyła Główna Inspektor Pracy Katarzyna Łażewska-Hrycko.

Na styczeń i luty CIOP-PIB polecał lekturę następujących artykułów...

- Bryłka, Sylwester. Czy praca w wykopie o głębokości 1 m jest pracą w przestrzeni zamkniętej? Aktualności BHP. 2023, nr 206, s. 12-13.
- Kryczka, Paulina. Ocena warunków pracy w ramach pracy zdalnej: (i po powrocie do pracy stacjonarnej). Aktualności BHP. 2023, nr 207, s. 19-20.
- Hermann, Donata. Obowiązek zapewnienia

posiłków profilaktycznych. Aktualności BHP. 2023, nr 207, s. 13-14.

- Szyszkiewicz, Kamil. Bezpieczeństwo pracy podczas użytkowania suwnicy. Aktualności BHP. 2023, nr 206, s. 7-9.
- Wrońska-Zblewska, Katarzyna. Kontrola pracy zdalnej po zmianach Kodeksu pracy. Aktualności BHP. 2023, nr 206, s. 14-17.
- Zmiany w statystycznej karcie wypadku przy pracy. Atest. 2023, nr 1, s. 2.
- Ambroziewicz, Maciej. Jak należy zorganizować prace na wysokości w instytucjach kultury? Serwis Prawno-Pracowniczy. 2023, nr 3, s. 41-42.
- Auksztol, Jerzy. Zmiany w statystycznej karcie wypadku Z-KW. Atest. 2023, nr 2, s. 4-5.
- Bezpieczeństwo i regulacje w bliskim transporcie. Służby Utrzymania Ruchu. 2023, nr 1, s. 32-32.
- Kowalski, Tomasz. Nowa ustawa o systemie teleinformatycznym do obsługi umów o pracę i zlecenia. Serwis Prawno-Pracowniczy. 2023, nr 3, s. 9-10.
- Senator, Małgorzata. Bezpieczna praca z maszyną. Służby Utrzymania Ruchu. 2023, nr 1, s. 22-23.
- Solawa, Bogdan. Nieprawidłowe zachowanie się pracownika. Atest. 2023, nr 2, s. 30-34.
- Wacikowska, Monika. Praca zdalna i kontrole trzeźwości pracowników: najnowsze zmiany w Kodeksie pracy. Serwis Prawno-Pracowniczy. 2023, nr 3, s. 11-17.
- Wrońska-Zblewska, Katarzyna. Procedura badania trzeźwości pracowników po zmianie Kodeksu pracy. Aktualności BHP. 2023, nr 208, s. 10-13.

Konferencja „Budowa. STOP wypadkom! Koordynator do spraw bhp fundamentem bezpiecznej budowy”

Podczas Międzynarodowych Targów Budownictwa i Architektury BUDMA w Poznaniu 31 stycznia 2023 r. odbyła się konferencja „Budowa. STOP wypadkom! Koordynator do spraw bhp fundamentem bezpiecznej budowy”. Wśród gości i przedstawicieli środowisk budowlanych byli Główna Inspektor Pracy Katarzyna Łażewska-Hrycko, Prezydent Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie Piotr Kledzik oraz Dyrektor Instytutu Techniki Budowlanej dr inż. Robert Geryło, Przewodniczący Związku Zawodowego „Budowlani” Zbigniew Janowski oraz Pełnomocnik Dziekana do spraw opracowania opinii i ekspertyz dla podmiotów zewnętrznych z Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej dr inż. Krzysztof Kaczorek.

Zastępca Głównego Inspektora Pracy Jarosław Leśniewski, podsumował pierwszy rok realizacji kampanii „Budowa. STOP wypadkom!”, której hasło brzmi: „SZANUJ ŻYCIE, SIEBIE NIE ODBUDUJESZ”. Przedstawiciel Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie Michał Grzesiak zaprezentował misję koordynatora bhp na budowie. Dr Dariusz Smoliński omówił kwalifikacje formalne i praktyczne osoby pełniące obowiązki koordynatora, sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na terenie budowy, a nadinspektor pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Lublinie Anna Smolarz omówiła studium przypadku, w którym brak skutecznej koordynacji w zakresie bhp na budowie przyczynił się do wypadku przy pracy.

Rada Ochrony Pracy o strategii prewencji wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie oraz bezpieczeństwie i higienie pracy w leśnictwie

Sytuację rolników, znaczącej części polskiego świata pracy często pomijanej w rozważaniach na temat systemu ochrony człowieka w środowisku pracy w sposób względnie adekwatny opisuje „Stanowisko Rady Ochrony Pracy w sprawie „Strategii prewencji wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie” przyjęte podczas jej obrad 6 lutego 2023 r.

„Na posiedzeniu plenarnym Rady Ochrony Pracy, które odbyło się 10 stycznia 2023 roku, poddano dyskusji materiały na temat „Strategii prewencji wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie” przygotowane przez Państwową Inspekcję Pracy (PIP), Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) oraz Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki.

Prezentacji materiałów Państwowej Inspekcji Pracy dokonała Pani Katarzyna Łażewska-Hrycko, Główny Inspektor Pracy. Specyfika pracy w rolnictwie generuje wiele zagrożeń nasilających się sezonowo. Ryzyko wiąże się tu z obsługą maszyn i urządzeń rolniczych, bezpośrednim kontaktem z szkodliwymi czynnikami biologicznymi, chemicznymi i fizycznymi, a także długotrwałym przebywaniem w trudnych i zmiennych warunkach atmosferycznych. W przypadku rolników indywidualnych powyższe ryzyko obejmują wszystkich członków rodziny dla których gospodarstwo jest miejscem pracy i życia.

Działania PIP w rolnictwie są zróżnicowane prawnie i dotyczą:

1. Wizytacji gospodarstw indywidualnych, w których nie są zatrudnione osoby spoza rodziny rolnika indywidualnego, więc Kodeks Pracy w nich nie obowiązuje;
2. Kontroli i nadzoru nad podmiotami i przedsiębiorstwami rolnymi, które prowadzą zarejestrowaną działalność gospodarczą, więc Kodeks Pracy w nich obowiązuje.

W tej sytuacji prawnej, a także w związku z dużym rozproszeniem osób zatrudnionych w rolnictwie za szczególnie ważne należy uznać realizowane przez Państwową Inspekcję Pracy zróżnicowane działania edukacyjno-doradcze w tym sektorze. Obejmowały one w latach 2020-2022: – 1.527 szkoleń i prelekcji dla 55.087 osób (w tym 41.033 dzieci); – 7180 wizytacji gospodarstw indywidualnych; – 629 konkursów wiedzy o bhp w rolnictwie, w których

uczestniczyło 55.376 osób (w tym 51.424 dzieci); – 720 innych działań popularyzacyjnych (konferencje, seminaria, punkty informacyjne), które objęły 8.772 osób (w tym 3.058 dzieci i uczniów).

Za szczególnie istotny należy uznać dominujący udział dzieci w prowadzonych na wsi szkoleniach i konkursach wiedzy o bhp. Młody uczestnik tych przedsięwzięć ma dzięki nim większą szansę na uniknięcie wypadku, a także może wpływać na zachowania rodziców. Na podkreślenie zasługuje bardzo szeroka współpraca PIP w szerzeniu wiedzy o zapobieganiu wypadkom i chorobom w sektorze rolnictwa. Wśród partnerów Państwowej Inspekcji Pracy główną rolę pełni Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Izby Rolnicze, Kuratoria Oświaty, Państwowe i Ochotnicze jednostki Straży Pożarnej.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prowadzi działalność prewencyjną wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie na podstawie Ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o „Ubezpieczeniu społecznym rolników”. Współpracuje w tym zakresie na poziomie krajowym z PIP, a na poziomie międzynarodowym z ISSA (Międzynarodowym Stowarzyszeniem Zabezpieczenia Społecznego) w programie „Wizja Zero” dotyczącym ograniczenia przyczyn i skutków wypadków w pracy.

Liczba zdarzeń zgłoszonych jako wypadki przy pracy rolniczej od roku 2012 do 2020 zmniejszyła się z 24.008 do 10.974 (- 49,7%), ale w 2021 roku wzrosła do 12.088 wypadków (+ 10,2%). Wśród bezpośrednich przyczyn wypadków przy pracy rolniczej dominowały w 2021 roku: upadki osób (50,2%), pochwycenia i uderzenia przez części ruchome maszyn i urządzeń (12,7%) oraz uderzenia, przygniecenia, pogryzienia przez zwierzęta (11,8%). Wśród przyczyn wypadków związanych z czynnikami środowiska pracy dominowały: pożary, wybuchy oraz oddziaływanie sił przyrody, skrajne temperatury i czynniki szkodliwe. Liczba chorób zawodowych w rolnictwie od roku 2018 do roku 2021 ma tendencję zmniejszania się (z 337 do 209). Dominowała choroba zakaźna (borelioza), której liczba przypadków także w w/w okresie zmniejszyła się (z 280 do 150).

Dla upowszechniania zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym KRUS podjął kilkanaście przedsięwzięć edukacyjnych o zakresie ogólnopolskim, w tym: 6 kampanii prewencyjnych, oraz konkursów (3 adresowane do dorosłych i 3 do dzieci i młodzieży). Działania KRUS w zakresie zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym są wszechstronne i adresowane do istotnych grup odbiorców

w środowisku rolniczym.

Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki przedstawił dane dotyczące skutków wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie. Dostęp do opieki medycznej na terenach wiejskich jest ograniczony, gdyż tylko 3,7 przychodni przypada na 10 tys. mieszkańców (w miastach jest to 8,45). W 132 gminach wiejskich w ogóle nie ma lekarzy POZ (dane Ministerstwa Zdrowia z 2021 roku.). Co czwarty mężczyzna z terenów wiejskich nie był nigdy u lekarza specjalisty. Rolnicy nie są objęci badaniami określającymi ich zdolność do wykonywania pracy (w tym bardzo ciężkiej). W badaniach przesiewowych u 9.125 rolników i członków ich rodzin z 8 województw stwierdzono występowanie chorób przewlekłych, w tym 56,6% z nich dotyczyło układu kostno-stawowego. Znaczną część badanej populacji wiejskiej dotknęła borelioza (29,4%), nadciśnienie tętnicze (31,0%), a także depresja (32,6%). Borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu są najczęściej stwierdzane wśród pracowników Sekcji A: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Według danych Instytutu Medycyny Pracy z Łodzi w latach 2018-2020 stwierdzono rocznie od 400 do 575 przypadków boreliozy (w tym od 11 do 18 przypadków neuroboreliozy). Natomiast dane gromadzone przez NIZP-PZH za rok 2022 podają 17.338 przypadków boreliozy (w tym 361 neuroboreliozy). Powyższe dane wskazują, że borelioza i jej powikłania stały się niebezpieczną chorobą o zasięgu ogólnopolskim powodującą poważne zmiany w układzie nerwowym, kostno-stawowym i w mięśniu sercowym.

Przedstawione na posiedzeniu dane o wypadkach i chorobach zawodowych w rolnictwie przez instytucje centralne (PIP, KRUS) oraz przez placówkę naukową (IMW) wykazują na potrzebę podjęcia ich skoordynowanych działań celem zmniejszenia liczby zachorowań i wypadków w rolnictwie.

W związku z powyższym Rada zaleca:

1. Opracowanie programu realizacji strategii prewencji chorób zawodowych i wypadków w rolnictwie;
2. Kontynuację badań przesiewowych monitorujących stan zdrowia rolników;
3. Opracowanie i upowszechnienie dobrych praktyk w zapobieganiu wypadkom i chorobom zawodowym w rolnictwie.”

Zgodnie z rozdzielnikiem stanowisko ROP w tej sprawie powinno dotrzeć do wiadomości: Marszałka Sejmu, Sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, Senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej, Sejmowej Komisji Zdro-

wia, Senackiej Komisji Zdrowia, reprezentatywnych organizacje pracodawców i pracowników.

W celu realizacji powinno trafić:

wniosek 1 – do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Zdrowia, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwowej Inspekcji Pracy, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki;
wniosek 2 – do Ministerstwa Zdrowia, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki;
a wniosek 3 – do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwowej Inspekcji Pracy, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki.

Według danych GUS z II kwartału 2021 r. łączna liczba osób zatrudnionych w Polsce wynosiła 16 mln 697 tys., a w sektorze rolniczym pracowało ogółem 1 mln 365 tys., czyli 8,2 % ogółu pracujących. Zgodnie ze wstępnymi wynikami Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 r., liczba gospodarstw rolnych ogółem wyniosła ok. 1,317 mln (w tym 1 mln 310 tys. indywidualnych) i zmniejszyła się o blisko 13% w porównaniu z danymi uzyskanymi w Powszechnym Spisie Rolnym w 2010 r.

Sytuację w leśnictwie scharakteryzowała Główna Inspektor Pracy, Katarzyna Łażewska-Hrycko:

– Walka o zlecenia na prowadzenie prac z zakresu gospodarki leśnej skutkuje, oprócz oczywistej konieczności kalkulowania ceny usług w sposób, który daje szansę wygrania przetargu, tworzeniem systemu łańcuszka podwykonawców, charakterystycznego także na przykład dla sektora budowlanego – diagnozowała przyczyny dużej wypadkowości w sektorze usług leśnych Katarzyna Łażewska-Hrycko.

– W obu sektorach, w leśnictwie i w budownictwie, obserwujemy jednocześnie dużą liczbę nieprawidłowości dotyczących zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, odnotowujemy też dużą liczbę najpoważniejszych wypadków związanych z pracą, zazwyczaj ciężkich lub ze skutkiem śmiertelnym.

Szczegółowo w temat wprowadził zebranych dyrektor Departamentu Nadzoru i Kontroli Głównego Inspektoratu Pracy Jakub Chojnicki, który omówił „Działalność kontrolną PIP w leśnictwie”.

Działalność kontrolna PIP w leśnictwie

Kontrole w latach 2020 - 2022

- 660 skontrolowanych firm realizujących usługi na rzecz LP, podczas 723 kontroli;
- w 86,4 % firm podstawową formą zatrudnienia jest umowa o pracę (ale w 2022 r. udział pracujących na innej podstawie wyniósł prawie 20 % ↑)

Formy zatrudniania i współpracy między podmiotami

- 5 052 osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę,
- 328 osób na podstawie umów cywilnoprawnych (w latach 2014-16 – ok. 2 000) → w 2020 – 71 osób, w 2022 – 155 ↑)
- 121 podmioty samozatrudniające się, (w latach 2014-16 – 482)
- 154 obcokrajowców (podobna liczba ob. Ukrainy w 2022 i w 2021 r.),

Występujące zjawisko

- zwycięzcy przetargów organizowanych przez LP zatrudniają na podstawie umów o pracę; podwykonawcy zwycięzców często stosują umowy wynikające z prawa cywilnego

www.pip.gov.pl

Warszawa, 6 lutego 2023 roku

Pierwszy numer „Promotora BHP” w 2023 r.

Na początku lutego ukazał się pierwszy tegoroczny numer czasopisma „Promotor BHP”, którego głównym tematem jest bezpieczna praca w chłodni. W numerze można też znaleźć artykuły o: bezpieczeństwie energetycznym, BHP na budowie, ryzyku zawodowym na stanowisku pracownika gastronomii, czasie pracy kadry zarządzającej, wypadku przy pracy z udziałem wózka widłowego, wypadku przy napełnianiu syfonu gazem, ergonomii w ochronie zdrowia i asertywności.

I Konferencja „Od wykopu po niebo, czyli rzecz o odpowiedzialności za bezpieczeństwo na budowie” w Łodzi

W auli B12 na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej 14 lutego 2023 r. od godz. 10:00 Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi zorganizował dla przedstawicieli branży budowlanej – inwestorów, pracodawców, kierowników budów, kierowników robót, pracowników służby bhp oraz wszystkich osób zainteresowanych bezpieczeństwem w budownictwie I Konferencję „Od wykopu po niebo, czyli rzecz o odpowiedzialności za bezpieczeństwo na budowie”. Po powitaniu gości przez Okręgowego Inspektora Pracy Marcina Grzelaka referaty wygłosili: - dr hab. inż. Jacek Szer, Przewodniczący Łódzkiej

Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa na temat „Prawo budowlane a bezpieczeństwo na budowie”, - dr inż. Katarzyna Boczkowska, Prodziekan ds. Kształcenia Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej, biegły sądowy – na temat „Wypadki przy pracy – odpowiedzialność osób nadzorujących”, - Dariusz Kwiatkowski, Starszy Specjalista Urzędów Transportu Bliskiego – na temat „Obowiązki użytkownika przy eksploatacji na budowie urządzeń transportu bliskiego”, - Stanisław Traczyk, Przedstawiciel „Protekt Grzegorz Łaszkiewicz” Sp. z o.o. – na temat „Systemy zabezpieczeń osób pracujących na dachach”, - Dagmara Kupka, nadinspektor pracy w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Łodzi – na temat „Koordynacja na budowie zagadnień związanych z eksploatacją żurawi wieżowych”, - przedstawiciel inwestora przedstawił prezentację „Tunel średnicowy - największa inwestycja w Łodzi”.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach o wypadkach przy pracy oraz pracy w godzinach nadliczbowych w związku z niedoborem kadr w górnictwie

Na stronie internetowej Net TG.pl 25 lutego ukazał się artykuł „Liczebność załóg górniczych musiałaby wzrosnąć średnio o 8 do 10 proc., żeby problem zniknął” omawiający statystykę działań kon-

trolnych Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w 2022 r. Inspektorzy pracy OIP w Katowicach „wskazują na nadgodziny jako duży problem trapiący tę branżę. Jest to zjawisko ściśle związane z brakiem kadr do pracy w kopalniach. W OIP w Katowicach działa Sekcja Górnictwa, która obejmuje swoim zakresem działania zarówno kopalnie podziemne, jak i odkrywkowe. Eksperci w niej zatrudnieni wyliczyli, że liczebność załóg górniczych musiałaby wzrosnąć średnio o 8 do 10 proc., żeby praca w nadgodzinach nie była konieczna. Tymczasem pracowników ubywa, a zapotrzebowanie na węgiel w ostatnim czasie rośnie. Praca w nadgodzinach – jak podkreślają – powinna być rekompensowana czasem wolnym. W górnictwie niekoniecznie tak bywa.

– W niektórych przypadkach można mówić o pewnych nadużyciach – informuje Janusz Grygierczyk, zastępca Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach ds. nadzoru. – My nie kwestionujemy pracy w nadgodzinach, bo to nie jest nic złego, ale pracodawca musi te godziny rozliczyć, zwłaszcza poprzez udzielanie czasu wolnego. Pracownik ma do tego prawo. W praktyce w górnictwie tego czasu raczej się nie udziela, albo bardzo rzadko. Pracownik bowiem ma ambicję zarobić lepiej, więc nie chce wolnego, a pracodawcy zależy, aby mieć go do dyspozycji na stanowisku pracy, więc stara się nie udzielać tego wolnego czasu. Te rzeczy łączą się do pewnej granicy. Jest nią wytrzymałość fizyczna pracownika i stąd ten czas wolny jest taki bardzo istotny – wskazuje Janusz Grygierczyk.

W artykule przypomniano, że OIP w Katowicach uczestniczył również w badaniu przyczyn tragicznych wydarzeń w kopalniach „Pniówek” oraz ruch „Zofiówka” kopalni „Borynia-Zofiówka-Bzie” i w każdej z tych spraw prowadzi własne, odrębne postępowanie.

Konferencja zorganizowana we współpracy JM Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego i Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Bytomiu 16 lutego 2023 r. odbyła się konferencja zatytułowana „Bezpieczeństwo i zdrowie w środowisku pracy”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Piotra Kalbrona, Okręgowego Inspektora Pracy w Katowicach oraz prof. Tomasza Szczepańskiego, JM Rektora Śląskiego Uniwersyte-

tu Medycznego.

„Stoimy wobec wyzwań współczesności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia w środowisku pracy. Praca ewoluje, pojawiają się jej nowe formy jak np. praca zdalna. Mam nadzieję, że uda nam się dzisiaj zdefiniować największe zagrożenia, w tym te, które pojawiły się wraz z rozwojem nowych technologii czy nowymi sposobami organizacji pracy w zakładach. Spróbujemy wskazać obszary wymagające dodatkowej pracy i zaktualizowania obowiązujących zasad. Dziękuję za Państwa dotychczasowy udział w popularyzowaniu tematyki związanej z zapewnieniem bezpiecznych, zdrowych i higienicznych warunków pracy i zapraszam do dalszego współdziałania” – powiedział Piotr Kalbron otwierając konferencję.

Rektor ŚUM prof. Tomasz Szczepański zwrócił uwagę, że nowe problemy i wyzwania związane z organizacją pracy pojawiły się wskutek pandemii koronawirusa. „Musimy znaleźć na nie szybkie i odpowiednie rozwiązania. Bezpieczeństwo i zdrowie powinny być traktowane jako synonimy w środowisku pracy” – mówił. Kanclerz ŚUM dr n. med. Ireneusz Ryszkiewicz podkreślił rolę Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w procesie przekazywania wiedzy przekazywanej na uczelni w codzienność w zakładach pracy. - Dzięki tej współpracy to, czego uczymy studentów na Wydziale Nauk o Zdrowiu, znajduje później odzwierciedlenie w praktyce, pod czujnym okiem inspektorów pracy z katowickiego inspektoratu – powiedział.

Pracownicy naukowcy Zakładu Medycyny i Higieny Pracy Katedry Chorób Przewlekłych i Zagrożeń Cywilizacyjnych wygłosili referaty: dr n. med. Alina Mroczek na temat nowych zagrożeń w środowisku pracy a dr n. med. Jolanta Malinowska-Borowska o pracy zdalnej w ujęciu BHP. Inspektorzy pracy OIP w Katowicach omówili metody ograniczania narażenia na zranienia ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych. Podjęto też temat bezpieczeństwa elektrycznego w kontekście zagrożeń dla personelu oraz podstawowe zasady ochrony w instytucjach ochrony zdrowia.

W konferencji udział wzięli zaproszeni goście: Piotr Pyzik – Podsekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Transformacji Spółek Energetycznych i Górnictwa Węglowego, Grzegorz Hudzik – Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Agata Bucko-Sarafiń – Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Piotr Nowak – Dyrektor Śląs-

kiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, Jan Wroński - Dyrektor Oddziału Śląskiego PFRON, Andrzej Sznajder – Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach, a także Wiktor Pawlik – Prezes Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach.

NAJWIĘKSZE TARGI BHP NA ŚLĄSKU

XX Targi Bezpieczeństwa, Higieny Pracy i Ochrony Przeciwpowodzi BHP 2023, FairEXPO, Katowice, 8-9.03.2023 r. Program Jubileuszowych Targów BHP 2023 obejmował nie tylko Wystawców, ale także pięć Konferencji oraz Konkurs na Innowacyjny Produkt.

Konferencja „Czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy – rola i zadania Państwowej Inspekcji Pracy”. Organizator: Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Program wykładów:

- Czech Jacek: Zagrożenia przy obsłudze serwisowej pojazdów z napędem elektrycznym.
- Ranoš Anetta: Zagrożenia w środowisku pracy przy usuwaniu azbestu.
- Duch Piotr: Atmosfery wybuchowe w środowisku pracy.
- Cichoń Damian: Zagrożenia związane z wykonywaniem pracy kierowcy.
- Latacz Zbigniew: Analiza wypadków przy pracy w województwie śląskim.

Konferencja „Symposium Dobre Praktyki w BHP”. Organizator: Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach. Program wykładów:

- Młodziński Sebastian: Wsparcie bezpieczeństwa w firmach przez systemy IoT/IoB.
- Hadwiczak Małgorzata: Bezpieczeństwo stanowisk zrobotyzowanych.
- Kędziński Przemysław: Ochrona antyelektrostatyczna człowieka na stanowisku pracy.
- Sikorska Anna: Skierowanie na badania profilaktyczne poza terminem wynikającym z orzeczenia lekarskiego. Prawo czy obowiązek pracodawcy?
- Trojanowski Arkadiusz: Poważna awaria środowiska jako konsekwencja niedoszacowania zagrożeń pożarowych w środowisku pracy – case study.
- Dziechciarek Katarzyna: Wyzwania dla eksperta BHP.
- Krause Marcin: Ocena ryzyka zawodowego – formalny obowiązek pracodawcy czy szansa na doskonalenie.
- Pagiela Jacek: Komunikacja jako kluczowe narzędzie nowoczesnych szkoleń BHP.

- Taranek Natalia: Pomoc mobilna w postępowaniu powypadkowym dla pracodawców i osób wyznaczonych do pełnienia zadań służby BHP.

- Kost Sebastian: Zarządzanie przez bezpieczeństwo.

- Kuczera Mariusz: Akademia Oxyline wsparciem w kształtowaniu kultury bezpieczeństwa.

- Zaremba Michał: Automatyczne systemy dystrybucji i zwrotów produktów BHP.

Konferencja Koalicji Bezpieczni w Pracy „Pracownicy 50+: możliwości i ograniczenia, czyli jak zadbać o bhp pracowników w wieku powyżej 50 lat”. Program konferencji:

- Prezentacja wybranych zagadnień raportu „Bezpieczeństwo Pracy w Polsce 2022. Pracownicy 50+: możliwości i ograniczenia.

- Omówienie kwestii bezpieczeństwa pracowników 50+ na podstawie raportu Koalicji Bezpieczni w Pracy.

- Przedstawienie stowarzyszenia Koalicja Bezpieczni w Pracy.

Konferencja „Praktyczne aspekty zarządzania zdrowiem psychicznym w Twojej firmie”. Organizator – Fundacja Kultury Bezpieczeństwa. Partner – stowarzyszenie OSPS BHP oddział w Katowicach. Program wykładów:

- Rozowski Paweł: Bezpieczeństwo behawioralne – czynnik ludzki w systemowym zarządzaniu bezpieczeństwem pracy.

- Warchał Agnieszka: Wypalenie zawodowe: jak je dostrzec i podjąć działania w kontekście BHP.

- Wachnicka Justyna: Pierwsza pomoc psychologiczna w miejscu pracy – Skuteczny program zarządzania zdrowiem psychicznym.

- Warchał Mateusz: BHP w pracy zdalnej według przepisów nowelizujących Kodeks pracy – obowiązki pracodawcy i pracownika, ocena ryzyka zawodowego, wellbeing.

- Dziedzic Anna, Krzyżoszczak Teresa: Well-Being w praktyce oraz jasna strona BHP w Rockwell Automation Sp. z o.o.

Konferencja „Wektory BHP Intersafe & DNV – Forum Praktyków”. Organizator: DNV/ INTERSAFE a LYRECO Company. Program konferencji:

- Biel Włodzimierz (wykład): Jak racjonalnie, ale z należytą uwagą podejść do zagrożeń psychospołecznych w pracy? Przegląd rozwiązań zawartych w normie ISO 45003:2021.

- Różanowicz Radosław, Gawrysiak Urszula (case study): Zaangażowanie pracowników w tworzenie bezpiecznego środowiska pracy.

- Koalicja Bezpieczni w Pracy (raport): Zagrożenia psychospołeczne u osób 50+.
- Lis Grzegorz (wykład): Rola organów nadzoru w zapewnieniu jednolitego rynku.
- Kozela Robert – moderator (panel dyskusyjny): Dlaczego dobrostan się opłaca i dlaczego prawie nikt w to nie wierzy? (dyskutanci: Makowska Barbara, Lechowicz Renata, Biel Włodzimierz, Rduch Karolina, Gawrysiak Urszula).

Konkurs na Innowacyjny Produkt 20. Targów BHP w Katowicach. Jury powołane przez organizatora pro-Motion Sp. z o.o. w składzie: dr inż. Witold Krieser (przewodniczący), dr inż. Maciej Puchała (członek), dr inż. Marcin Krause (członek). Wyłoniono zwycięzców w dwóch kategoriach: produkt oraz usługa, a kryteriami wyboru były m.in.: innowacyjność, jakość, charakter proekologiczny oraz wrażenia ogólne produktów i usług. Przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

Nagrody kategoria produkt:

- I miejsce: Atlas Schuhfabrik GmbH & Co KG –Atlas® Recycling SafetyShoe – obuwie ochronne z materiałów z recyklingu.
- II miejsce: EnSafe Sp. z o.o. – krzesło ewakuacyjne Falcon.
- III miejsce: Dräger Polska Sp. z o.o. – Gas

DetectionConect.

Wyróżnienia kategoria produkt:

- I Unitem – Thermosafety to nowoczesny system BHP odróżniający ludzi od pozostałych elementów środowiska przemysłowego.
- II PPUH Sonopan – Miernik Skutku Bakteriobójczego UVC-2GRM.
- III SchutzeSchuhe GmbH–SchutzeAsphaltProfi – obuwie ochronne umożliwiające pracę na gorącym asfalcie.

Nagrody kategoria usługa:

- I miejsce: Osmoteq Sp. z o.o. – HID – RatioAcademy– program właściwego nawadniania pracowników.
 - II miejsce: Lakeland Industries Europe Ltd. – Lakeland – Bodytrak. Zabezpieczenie pracowników w czasie rzeczywistym przed zagrożeniami związanymi z obciążeniem organizmu, zmęczeniem, analizując parametry użytkownika i dane z otoczenia pracy.
 - III miejsce: JSP Safety GmbH – JSPGO – interaktywne, wielojęzyczne przewodniki online.
- Wyróżnienie kategoria usługa – oprogramowanie:
- Domeba i ManSys Software-Suite – 7 zintegrowanych systemów oprogramowania.

Opracował: dr inż. Marcin Krause

Spotkanie zespołu roboczego komendanta głównego PSP do spraw profilaktyki nowotworowej

W dniach 20-21.03.2023 r. w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej, odbyło się spotkanie zespołu do spraw opracowania zaleceń dotyczących czyszczenia odzieży, oraz profilaktyki nowotworowej dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych.

W spotkaniu uczestniczył nadbryg. Krzysztof Hejduk – zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej, któremu zaprezentowano najważniejsze informacje wypracowane w ramach prac zespołu w roku 2022 oraz przedstawiono kierunki działania zespołu w 2023 r.

górnictwych

Istotnym elementem spotkania była bezpośrednia dyskusja, w ramach której uznano, że priorytetowym zadaniem jest dotarcie do świadomości strażaków i przekazanie im wiedzy na temat potrzeby prowadzenia działań w zakresie: edukacji, profilaktyki oraz organizacji pracy. Stwierdzono, że ważnymi elementami profilaktyki jest wprowadzenie w JRG stref czystych i brudnych oraz stosowanie zaleceń dotyczących czyszczenia odzieży.

W trakcie posiedzenia przedstawiono materiały edukacyjne i szkoleniowe dotyczące występowania chorób nowotworowych w grupie zawodowej strażaków oraz zaprezentowano najnowsze badania obejmujące światowe statystyki zachorowalności.

Opracowanie: Wydział ds. BHP i Profilaktyki Zdrowotnej KG PSP

Zdjęcia: kpt. Grzegorz Trzeciak

XXIII konferencja „Problemy Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Polskim Górnictwie”

W Hotelu Villa Verde Congress & SPA w Zawierciu w dniach 30 i 31 marca 2023 r. Wyższy Urząd Górniczy zorganizował XXIII konferencję na temat „Problemy Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Polskim Górnictwie”. Organizatorami konferencji byli: Wyższy Urząd Górniczy, Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa oraz Główny Instytut Górnictwa.

Przybyłych gości, w tym wiceministrów aktywów państwowych Marka Wesołego i Piotra Pyzika, oraz przedstawicieli środowisk naukowych, instytucji i urzędów branżowych, prezesów i wiceprezesów spółek górniczych i okołogórnictw, a także dyrektorów kopalń i reprezentantów

służb bhp - powitał prezes WUG Adam Mirek.

Podczas jej otwarcia wręczono czterem osobom Odznaki Honorowe Zasłużonego dla Bezpieczeństwa w Górnictwie przyznawane przez WUG. Wśród nich byli: Główna Inspektor Pracy Katarzyna Łażewska-Hrycko i Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron.

Prezes WUG A. Mirek przypomniał, że Pomysłodawcą tego wydarzenia był nieżyjący już wiceprezes WUG Jan Szczerbiński (niegdyś inspektor pracy OIP w Katowicach). - Okazuje się, że organizowanie tej konferencji, podejmowana na niej problematyka i dyskusja ma olbrzymie znaczenie dla całej górniczej braci. (...) Rozmów na te tematy nigdy dość. Konieczne jest podkreślanie znaczenia nauki i praktyki. Nigdy dość przypominania o najważniejszych zasadach, które rządzą nami w naszej

górnictwej działalności. Nigdy dość przypominania, że bezpieczeństwo rodzi się w naszych głowach. Bardzo ważne żebyśmy mówili o szkoleniach, relacjach pracowniczych, sprawach związanych z przestrzeganiem prawa pracy i przepisów bhp. Myślę, że ta konferencja ma wkład w ogólne bezpieczeństwo pracy w górnictwie. Cieszę się, że ta konferencja ma charakter międzynarodowy za sprawą naszych gości z Czech, którzy reprezentują czeski odpowiednik naszego Głównego Instytutu Górnictwa – powiedział prezes WUG.

W pierwszym dniu konferencji referaty wygłosili m.in. ing. Petr Wacławik, Ph.D. z Institute of Geonics of the Czech Academy of Science, Department of Geomechanics and Mining Research Ostrava na temat „Pomiary naprężeń górotworu w aspekcie bezpieczeństwa pracy w górnictwie podziemnym”, a ing. Radovan Kukutsch, Ph.D. z tegoż Instytutu – na temat „3D w górnictwie i inżynierii geotechnicznej”. „Wyniki analizy geofizycznej i stosowanych metod oceny stanu zagrożenia tąpnięciami w kontekście okoliczności i przyczyn tąpnięcia i wypadku zbiorowego zaistniałych w dniu 23 kwietnia 2022 r. w JSW S.A. KWK „Borynia-Zofiówka” Ruch Zofiówka w Jastrzębiu-Zdroju” omówiła Grażyna Dzik z Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach.

Dariusz Natkaniec z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach omówił „Zatrudnianie cudzoziemców w województwie śląskim na podstawie kontroli prowadzonych przez inspektorów pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach”, a Paweł Nowak, Jarosław Malik, Jan Kucharz i Krzysztof Dańda z Kopalni Soli „Wieliczka” S.A., oraz Mariusz Kot z Kopalni Soli „Wieliczka” Wsparcie Sp. z o.o. - „Bezpieczeństwo oraz ochrona zdrowia na przykładzie Zabytkowej Kopalni Soli „Wieliczka”, prowadzącej udostępnienie w wyrobiskach zlikwidowanego podziemnego zakładu górnictwa w celach turystycznych, leczniczych i rekreacyjnych”. Po nich Michał Flasz, Krzysztof Szydłowski, Kopalnia Soli „Bochnia” zreferował „Wpływ prac górniczych związanych z zabezpieczeniem wyrobisk i ograniczeniem zagrożeń naturalnych na bezpieczeństwo prowadzenia ruchu zakładu Kopalnia Soli „Bochnia”, a Bogusław Ochab prezes zarządu ZGH „Bolesław” - „Strategiczne aspekty likwidacji kopalni „Olkusz-Pomorzany” (co m.in. spowodowało katastrofę ekologiczną wyschnięcia rzeki Sztoly).

Więcej: <https://nettg.pl/news/195531/zawiercie-xxiii-konferencja-problemy-bezpieczenstwa-i-ochrony-zdrowia-w-polskim-gornictwie>

Kolejni eksperci dołączają do panelistów Europejskiego Kongresu Gospodarczego

Zbliża się Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach (24-26 kwietnia). Udział w EEC 2023

jako eksperta-panelisty potwierdziła Główna Inspektor Pracy, Katarzyna Łażewska-Hrycko. Znajdzie się obok europosła Jerzego Buzka i Johannes Hahna - komisarza UE UE d.s. budżetu i administracji.

V Ogólnopolskie Forum Służby BHP „Wizja ZERO”

W dniach 14 i 15 września 2023 r. w Warszawie odbędzie się V Ogólnopolskie Forum Służby BHP „Wizja ZERO”.

Plan programu Forum przewiduje: panele dyskusyjne, warsztaty doskonalące kompetencje pracowników służby bhp.

Organizatorem Forum jest: Zarząd Główny Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP.

Współorganizatorem: Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Partnerzy: Państwowa Inspekcja Pracy, Urząd Dozoru Technicznego, Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Organizatorzy warsztatów: CIOP-PIB, Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera w Łodzi, ALFA i OMEGA, FARAONE Poland Sp. z o.o., FILTER SERVICE sp. z o.o., ITURRI Poland sp. z o.o., INU-TEQ, MILWAUKEE OXYLINE sp. z o.o.

Wiecei: na profilu fb [Radomscy BHPowcy](#)”

Na Świecie

Szczyt Unii Europejskiej w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy

Od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. Szwecja sprawuje prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. Dlatego 15 i 16 maja 2023 r. szwedzka prezydencja Rady UE organizuje w Sztokholmie wydarzenie wysokiego szczebla, poświęcone zdrowiu i bezpieczeństwu w pracy oraz trwającemu wdrażaniu opublikowanych przez Komisję Europejską w czerwcu 2021 r. strategicznych ram bhp w UE na lata 2021–2027.

Podczas szczytu BHP prezydencja szwedzka i KE dokonają przeglądu postępów w realizacji strategicznych ram BHP. Dyskusje mają się koncentrować na zdrowiu psychicznym w życiu zawodowym, roli partnerów społecznych, podejściu Vision Zero do zgonów związanych z pracą, skutkach fal upałów i zmianach klimatu w zakresie bezpieczeństwa człowieka w środowisku pracy oraz na ocenie krajowych strategii bezpieczeństwa i higieny pracy. Program obejmie wizytę studyjną.

Spotkanie ma zgromadzić polityków na szczeblu ministerialnym lub sekretarzy stanu ze wszystkich państw członkowskich, urzędników instytucji UE oraz ekspertów bezpieczeństwa i higieny pracy.

EU-OSHA aktywnie wspiera organizację szczytu, wyda też na tę okoliczność w oparciu o informacje dostępne w Barometrze BHP swoją standardową publikację „Bezpieczeństwo i higiena pracy w Europie – stan i tendencje 2023”.

Kontakt w sprawie szczytu: Stina Hamberg, szwedzkie Ministerstwo Pracy stina.hamberg@regeringskansliet.se

Egzoszkielety na targach CES

Podczas styczniowych targów Consumer Electronics Show w Las Vegas wśród 10 najciekawszych innowacji znalazł się inteligentny kombinezon-egzoszkielec firmy German Bionic. Wśród innych egzoszkielec Cray X piątej generacji wyróżnia się tym, że jest w stanie uczyć się na błędach popełnianych przez użytkowników.

W ocenie producenta w połączeniu z systemem Smart Safety Companion jest on w stanie „rewolucjonizować bezpieczeństwo w miejscu pracy”, zmniejszając ból i urazy związane z podnoszeniem ciężkich przedmiotów. System zbiera szereg danych telemetrycznych, które poddaje analizie i aktualizuje sprzęt specjalny algorytmem opartym na uczeniu maszynowym. Informacje te widzą nie tylko pracownicy, ale także ich przełożeni, którzy mogą poddawać je dalszej analizie. - Jest to aplikacja działająca w czasie rzeczywistym, która pracuje w tle i może ostrzegać pracownika, gdy ryzyko związane z ergonomią staje się zbyt wysokie – wyjaśniała Norma Steller, szefowa działu IoT w firmie German Bionic. - Ponieważ analizujemy każde pojedyncze posunięcie, do naszej bazy dociera wiele danych. Co najważniejsze są to informacje pochodzące z realnej pracy, a nie symulacji laboratoryjnych. Oznacza to, że ruchy są naturalne i często niezaplanowane lub chaotyczne. Przy oficjalnych próbach ciężko nauczyć system takich zachowań, ponieważ pracownicy nawet podświadomie zachowują wszystkie podstawy ergonomii. W życiu realnym jednak nie zawsze tak to wygląda. Dzięki zbieraniu danych z takich ruchów nasz system może szybko się aktualizować - powiedziała Steller.

Inżynierowie zaprojektowali Cray X tak,

że można go założyć lub zdjąć w mniej niż minutę. Sprzęt wygląda jak plecak o wadze 7 kg z mocowanymi na biodrach siłownikami, które odpowiadają za ruch łączników z włókna węglowego przyczepionych do górnej części nóg. Dzięki temu pracujący człowiek w postawie wyprostowanej jest w stanie przenosić przedmioty o wadze do 30 kg.

Cray X spokojnie wytrzymuje okres pełnej zmiany ze względu na system akumulatorów piątej generacji. Z egzoszkieletu można wyjąć rozładowaną baterię i podłączyć ją do portu ładowania, a będzie ponownie gotowa do użytku w przeciągu 40 minut. W tym czasie pracownik może wyjąć z portu świeżą baterię i podłączyć ją do Cray X. Egzoszkielek planowo ma wytrzymać osiem godzin pracy bez konieczności wymiany baterii.

Firma chce przetestować skafander na osobach o ograniczonej sprawności ruchowej lub ograniczonej ruchomości ciała. Jej przedstawiciele uważają, że zautomatyzowanie pracowników przekłada się na wydajność pracy oraz po prostu ich komfort. - Myślę, że w przyszłości zobaczymy jeszcze bardziej wyspecjalizowane sprzęty. Egzoszkielek wejdzie do naszego świata nie tylko w przemyśle, ale również w życiu codziennym. Jest to szansa na usprawnienie zawodnego ciała ludzkiego, a jako gatunek zawsze to robimy — powiedziała Norma Stelle.

Materiał dyskusyjny EU-OSHA o europejskich inspekcjach pracy

Na stronach internetowych EU-OSHA 18 stycznia 2023 r. ukazał się dokument dyskusyjny „Wspieranie przestrzegania wymogów bezpieczeństwa w miejscu pracy – Europejskie systemy inspekcji pracy dotyczące sankcji i ujednoliconych środków”. Główną jego tezą jest stwierdzenie, że inspekcje pracy mają kluczowe znaczenie dla promowania przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Głębokie przemiany w miejscu pracy, spowodowane nowymi technologiami i organizacjami pracy, otworzyły dyskusję na temat roli inspektoratów pracy w tym zmieniającym się świecie pracy.

Dokument zawiera przegląd inspekcji pracy i różnych systemów sankcji w UE. Oferuje dla inspektorów pracy najlepsze praktyki, stosowane żeby przekonać przedsiębiorców do poprawy przestrzegania przepisów, podkreślając jednak skuteczność równoważenia perswazji i egzekwowania przepisów podczas kontroli. W artykule zwrócono również uwagę na potrzebę ustandaryzowanej oceny bezpieczeństwa pracy oraz zaproponowano sposoby jej pomiaru.

Więcej: <https://osha.europa.eu/en/publications/supporting-compliance-workplace-safety-requirements-european-labour-inspection-systems-sanctions-and-standardised-measures>

Centrum Szkoleniowe Międzynarodowej Organizacji Pracy (ITCILO)

Centrum Szkoleniowe Międzynarodowej Organizacji Pracy (ITCILO) oferuje szeroką gamę kursów online i stacjonarnych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) oraz inspekcji pracy na rok 2023.

Więcej o wszystkich kursach ITCILO pod adresem internetowym: <https://www.itcilo.org/courses>

Komisja Europejska proponuje zmianę dwóch dyrektyw unijnych w celu dalszego obniżenia dopuszczalnych wartości narażenia dla ołowiu

W połowie lutego EU-OSHA poinformowała, że Komisja Europejska podjęła działania w celu dalszej poprawy ochrony pracowników przed zagrożeniami dla zdrowia związanymi z narażeniem na niebezpieczne czynniki chemiczne.

W szczególności KE proponuje zmianę

dwóch dyrektyw w celu dalszego obniżenia dopuszczalnych wartości narażenia dla ołowiu i wprowadzenia pierwszych dopuszczalnych wartości narażenia dla diizocyjanianów.

W przypadku ołowiu zmieniona ma być dyrektywa w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników rakotwórczych, mutagenów i substancji działających szkodliwie na rozrodczość w miejscu pracy, a dla ołowiu i diizocyjanianów, dyrektywa w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi ze środkami chemicznymi w miejscu pracy.

Zmiany te będą kluczowe dla ochrony pracowników w kontekście postępów w przejściu na neutralność klimatyczną: zarówno ołów, jak i diizocyjaniany będą prawdopodobnie wykorzystywane m.in. do turbin lub jako materiały izolacyjne podczas renowacji budynków.

Wniosek Komisji zostanie omówiony przez Parlament Europejski i Radę. Po przyjęciu dyrektywy państwa członkowskie będą miały dwa lata na transpozycję dyrektywy do prawa krajowego.

Interaktywne internetowe narzędzie do oceny ryzyka w pracy (OiRA)

EU-OSHA udostępnia internetowe narzędzia do oceny ryzyka (OiRA). W styczniu pojawiło się osiem nowych dla sektora piekarni. Pomagają one pracodawcom, zwłaszcza w mikro i małych przedsiębiorstwach, wypełniać ich obowiązki prawne oraz zapewniać bezpieczeństwo i zdrowie pracowników. Obecnie narzędzia są dostosowane do piekarni w Belgii, Chorwacji, Francji, na Cyprze, Litwie, w Portugalii i Słowenii, a trwają prace nad narzędziem dla piekarni w Grecji. Kiedy czas na Polskę?

Dostępne też są narzędzia które pomagają oceniać i ograniczać ryzyko oraz poprawiać bezpieczeństwo i zdrowie w przemyśle mięsnym. Krajowi partnerzy EU-OSHA na Cyprze, w Grecji, Słowenii i Francji stworzyli interaktywne narzędzia online do oceny ryzyka (OiRA), które pomagają oceniać i ograniczać ryzyko oraz poprawiać bezpieczeństwo i zdrowie w przemyśle mięsnym. A co z partnerem krajowym z Polski?

Pod koniec lutego węgierskie Ministerstwo Technologii i Przemysłu opracowało plan działania, który obejmuje opracowanie pięciu narzędzi OiRA obejmujących nowe sektory oraz dostosowanie pięciu już istniejących do ustawodawstwa węgierskiego. Dzięki temu społeczność internetowej oceny ryzyka

online (OiRA) rozrosła się do 18 partnerów krajowych. Partnerstwo z Węgrami przyczyni się do rozszerzenia obecnej liczby jej użytkowników i wykonanych ocen ryzyka. Przewiduje się, że OiRA znajdzie się na Węgrzech w porządku obrad kilku zaplanowanych na 2023 r. konferencji poświęconych bezpieczeństwu i higienie w środowisku pracy. Można mieć więc nadzieję, że szerokie zainteresowanie węgierskich mediów przyczyni się do wypromowania OiRA wśród węgierskich małych i średnich przedsiębiorstw jako łatwego w użyciu i niezawodnego narzędzia internetowego do przeprowadzania ocen ryzyka w miejscu pracy.

OiRA jest już bliskie osiągnięcia 330 dostępnych internetowo narzędzi sektorowych w różnych językach UE, a kolejne 30 jest w trakcie opracowywania. Ostatnio Portugalski Urząd ds. Warunków Pracy opublikował dwa nowe narzędzia OiRA, które mają pomóc taksówkarzom i kosmetyczkom w ocenie ryzyka związanego z pracą i zarządzaniu nim.

Rolnictwo należy do najbardziej niebezpiecznych sektorów zatrudnienia w Europie. Rolnicy są narażeni na wiele zagrożeń, takich jak wypadki z udziałem maszyn i zwierząt gospodarskich, obchodzenie się z pestycydami i innymi chemikaliami, wibracje i hałas, narażenie na różnorodne warunki pogodowe i praca na wysokości. Niedawno opracowano dwanaście interaktywnych narzędzi oceny ryzyka online (OiRA) do oceny ryzyka w tym sektorze, a trzy kolejne dla niderlandzko- i francuskojęzycznej Belgii oraz dla Grecji są w trakcie opracowywania.

Dzięki krajowym partnerom OiRA opracowywanych zostało ponad 50 narzędzi OiRA od rolnictwa po opiekę społeczną, transport drogowy czy branże związane z wydajnością, a dzięki 174 800 za-

rejestrowanym użytkownikom i ponad 291 tys. wykonanych ocen ryzyka OiRA stała się preferowanym narzędziem oceny ryzyka w przedsiębiorstwach działających na obszarze UE.

Ciekawe, kiedy dołączą partnerzy z Polski...

Karta z Urbino

Od 14 marca można podpisywać pod adresem internetowym

https://www.fondazionerubestriva.info/CartaUrbino_Eng.aspx

deklarację intencji promowania dobrego samopoczucia pracowników w pracy, znaną jako Karta Urbino.

Deklaracja została przedstawiona w Bilbao 2 marca przed zaplanowanym na 21-23 czerwca Międzynarodowym Festiwalem BHP organizowanym przez Fundację Rubes Triva we współpracy z Urbino University i włoskim krajowym punktem kontaktowym INAIL (Krajowym Zakładem Ubezpieczeń od Wypadków przy Pracy).

W Parlamencie Europejskim na temat warunków pracy strażaków

W dniu 22 marca 2023 r. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL) Parlamentu Europejskiego zorganizowała wysłuchanie publiczne w sprawie warunków pracy strażaków. Wysłuchaniu przewodził Pan Dragoș Pîslaru rumuński poseł do Parlamentu Europejskiego. W ramach wysłuchania głos zabrali przedstawiciele strażaków: Raffaele Cozzolino, strażak operacyjny z Neapolu (Włochy) oraz Christophe Marchal, Wiceprzewodniczący Francuskiej Narodowej Federacji Strażackiej (Francja). Przedstawili oni szereg istotnych informacji dotyczących warunków pracy strażaków w Europie, mogących mieć negatywny wpływ na ich zdrowie. Następnie odbyły się dwa panele dyskusyjne na temat:

- ryzyka zawodowego europejskich strażaków w kontekście zmian klimatu;
- ryzyka narażenia na substancje rakotwórcze: co może zrobić UE, aby lepiej chronić strażaków.

Głos w debacie zabrała między innymi Europoselanka Elżbieta Rafalska, była Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (2015–2019), reprezentująca w Europarlamencie frakcję ECR, informując o wprowadzeniu w Polsce od 1 stycznia 2023 r., jako jedynym państwie UE obowiązkowych stref czystych i brudnych w strażach zawodowych i ochotniczych. Wskazała, że takie rozwiązanie prawne należałoby

wdrożyć w innych państwach członkowskich jako dobrą praktykę. W reakcji na wystąpienie europosłanki reprezentant francuskich strażaków poparł postulat i podkreślił pracę polskich strażaków związaną z kryzysem w Ukrainie.

Profesor chemii pożarowej i toksyczności na Uniwersytecie Central Lancashire Anna Stec przedstawiła informacje na temat dróg narażenia strażaków, jednocześnie podkreślając, że wyznaczanie stref czystych i brudnych stanowi istotny element ograniczenia ekspozycji, co ma miejsce w Polsce. Nasz kraj został też wskazany jako jedyne państwo, w którym już istnieje wykaz nowotworów powiązanych z wykonywaniem zawodu strażaka. Profesor Stec zwróciła się do Komisji EMPL o uznanie pracy strażaka za powodującą zwiększone ryzyko zachorowania na nowotwór, poprawę wczesnego diagnozowania chorób zawodowych, w tym nowotworów oraz zaznaczyła, że w wielu przypadkach strażacy pracują w środowisku, w którym dopuszczalne poziomy substancji sklasyfikowanych jako szkodliwe są drastycznie przekroczone, na przykład podczas zwalczania pożarów lasów. Zaapelowała o stworzenie wspólnej, zharmonizowanej polityki dekontaminacji, nawiązując do raportu, jaki przygotowała na zlecenie brytyjskiego związku zawodowego strażaków FBU. Poinformowała, że w Polsce odpowiednie służby wdrażają już wskazówki z tego raportu w strażach pożarnych.

Całą debatę można wysłuchać pod poniższym adresem pomiędzy znakami czasowymi 10:28 a 12:52. Język tłumaczenia można ustawić poprzez

kliknięcie symbolu nuty w dolnym prawym rogu okna. Wypowiedź Pani europosł Elżbiety Rafalskiej zaczyna się w 11:33:50. Prezentacja Pani profesor Anny Stec - w 12:04:10.

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/webstreaming/empl-committee-meeting_20230322-0915-COMMITTEE-EMPL

X Międzynarodowy Kongres Zdrowia Zawodowego i Zapobiegania Ryzyku

La Sociedad Española de Salud y Seguridad en el Trabajo (SESST – Hiszpańskie Towarzystwo Higieny i Bezpieczeństwa w Pracy) w dniach 6-7 czerwca 2023 r. organizuje w Madrycie X Międzynarodowy Kongres Zdrowia Zawodowego i Zapobiegania Ryzyku na temat: „ZDROWIE PSYCHICZNE, KRYZYS KLIMATYCZNY, METAVERSE: nowa rzeczywistość, nowe wyzwania i wyzwania w profilaktyce. Partycypacja, innowacje, integracja”.

Kongres jest adresowany do specjalistów ds. BHP i zapobiegania zagrożeniom, lekarzy i pielęgniarek zakładowych, techników prewencji, psychologów i pracowników służby zdrowia - podstawowej opieki medycznej, dyrektorów i kierowników firm, dyrektorów tzw. zasobów ludzkich, delegatów ds. prewencji, przedstawicieli związkowych (związków zawodowych) i osób odpowiedzialnych za administrację publiczną.

Oprac. Staflo

DO SŁOWNIKA BIOGRAFICZNEGO ZASŁUŻONYCH DLA OCHRONY CZŁOWIEKA W ŚRODOWISKU PRACY

Krzysztof Galbarczyk – członek Rady Ochrony Pracy, jako organu doradczego Głównego Inspektora Pracy (na mocy ustawy z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy) dwóch kadencji: III 1986-1989 i IV 1989-1992. W tym czasie kandydatów do ROP przedstawiał Radzie Państwa Prezes Rady Ministrów, a Prezes NIK – m.in. spośród osób zgłoszonych przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

Urodził się w 1947 r. w Jaworznie, wówczas w województwie śląskim, oficjalnie znanym jako śląsko-dąbrowskie¹. Po ukończeniu Technikum Mechaniczno-Elektrycznego od 1967 r. pracował w Krakowskich Zakładach Papierowych w Jaworznie i podjął studia w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

W 1976 r. po studiach rozpoczął pracę przy programowaniu obsługi maszyn w przemyśle papierniczym, jako starszy inspektor bhp. Następnie po zdaniu egzaminu został specjalistą ds. bhp w Zjednoczeniu Przemysłu Papierniczego. Powołanie do Komisji Ochrony Pracy działającej przy Zjednoczeniu, która monitorowała procesy produkcyjno-technologiczne w zakresie ochrony pracownika w środowisku pracy, wciągnęło go w problematykę bezpieczeństwa w środowisku pracy i został kierownikiem sekcji bhp. Za kilka innowacyjnych projektów, które zostały wykorzystane do zabezpieczenia pracowników przed wypadkami przy pracy, Komisja otrzymała nagrody od Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

W latach 1980-1990 był kierownikiem działu bhp i ochrony p.poż. w Wojewódzkim Związku Spółdzielni Pracy, gdzie nadzorował ok. 100 Spółdzielni Pracy na terenie województwa śląskiego. Od 1988 do 1990 r. główny specjalista do spraw bhp w Spółdzielczym Przedsiębiorstwie Usług Technicznych i Handlu w Katowicach.

Jego działalność została doceniona: 1987 r. - Złotą Odznaką Zasłużonego w Rozwoju Województwa Katowickiego, 1989 r. - Odznaką Honorową za Zasługi dla Ochrony Pracy nadaną przez Głównego Inspektora Pracy. W 1990 r. został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi nadanym przez Prezydenta RP.

Po przekazaniu ustawą z dnia 29 maja 1989 r. dotychczasowych kompetencji Rady Państwa Prezydentowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i innym organom państwowym, w tym Rady Ochrony Pracy² - został powołany przez Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, prof. Mikołaja Kozakiewicza na Zastępcę Przewodniczącego, prof. Leszka Pacholskiego, Rady Ochrony Pracy działającej od 1990 r. przy Sejmie RP³, jako organ nadzoru nad warunkami pracy w Polsce.

Po zdaniu państwowego egzaminu na podinspektora pracy z wynikiem, za który otrzymał nagrodę pieniężną od Głównego Inspektora Pracy, przez ponad 20 lat był Nadinspektorem Pracy w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach, gdzie m.in. z upoważnienia Okręgowego Inspektora Pracy koordynował współpracę z innymi organami nadzoru nad warunkami pracy w Województwie Śląskim.

Praca w Państwowej Inspekcji Pracy od maja 1990 r. diametralnie ugruntowała jego dotychczasowe wybory życiowe, a jednocześnie dała mu narzędzia, którymi mógł skutecznie działać na rzecz poprawiania warunków zatrudnionych w środowisku pracy

w szczególności w wielkopowierzchniowych placówkach handlowych, gdzie pełnił funkcję koordynatora kontroli w OIP w Katowicach.

W 2000 r. został powołany do Rady Społeczno-Gospodarczej działającej przy Wojewodzie Śląskim, gdzie kierował Komisją Ochrony Pracy.

Jego artykuły publikowane były w miesięczniku „Inspektor Pracy” i w kwartalniku naukowo-dydaktycznym „Praca. Zdrowie. Bezpieczeństwo.” oraz w miesięczniku „Atest – Ochrona Pracy”. Był wykładowcą w Ośrodku Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy we Wrocławiu.

Jak zanotował E. Kołodziejczyk – wchodził w skład zgranego zespołu „nie tylko osób funkcyjnych”, który „potrafiła skupić wokół siebie”, znająca się na ludziach, Okręgowa Inspekcja Pracy w Katowicach, ś.p. Renata Grabska⁵.

Po odejściu z Inspekcji Pracy wzmacniał swoje kompetencje i umiejętności poprzez udział w Kursie i zdaniu egzaminu państwowego na członka do Rad Nadzorczych w Spółkach Skarbu Państwa. W 2020 r. brał udział w kursie dla Audytorów i Pełnomocników Zarządów ds. Systemów Zarządzania ISO: 9001, 14001, 45001.

Obecnie od trzech kadencji jest członkiem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Ochrony Pracy, a przez dwie kadencje był Prezesem Oddziału SOP w Katowicach do czerwca 2022 r. Obecnie jest Wiceprezesem Oddziału. Działalność w Stowarzyszeniu jest dla K. Galbarczyka kontynuacją odkrytego dawniej powołania, misją do spełnienia, a może dalszym ciągiem służby rozpoczętej w Inspekcji Pracy. Teraz robi to inaczej, wykorzystując inne narzędzia i możliwości.

Oczywiście ta realizacja była możliwa przy dobrej współpracy z całym Zarządem Głównym oraz aktywnym wsparciu członków Oddziału w Katowicach. W Stowarzyszeniu zrealizował takie projekty jak:

- podpisanie Deklaracji o Współpracy pomiędzy Zarządem Głównym SOP, a Zarządem Federacji Związków Zawodowych Metalowców i Hutników w Polsce,
- podpisanie Deklaracji o Współpracy Zarządu Oddziału SOP w Katowicach z Zarządem Oddziału Śląskiego Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP,
- udział w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach w podsumowaniu 100-lecia powołania PIP, gdzie również omówiono współpracę w zakresie budowania kultury bezpieczeństwa pracy,
- udział członków Oddziału SOP w Katowicach

w Europejskich Kongresach Gospodarczych w Katowicach,

- wpisanie do rejestru Urzędu Wojewódzkiego Oddziału SOP jako organizacji pozarządowej i współpraca z Narodowym Instytutem Wolności działającym przy URM,

- powołanie z Oddziału w Katowicach Redaktora kwartalnika SOP „Informator Ochrony Pracy“,

- udział w Ogólnopolskich Targach BHP w Katowicach poprzez pełnienie dyżurów przez członków Oddziału na wspólnym stoisku z Seka S.A.. Mimo obowiązków społeczno-zawodowych znajduje czas na zwiedzanie świata i Polski oraz aktywność rekreacyjną: jeździ na rowerze i nartach oraz gra w tenisa.

W rozmowie z redaktorem Romanem Adlerem

do kwartalnika „Ochrona Pracy“ podkreślił, „że trzeba być otwartym na współpracę z partnerami zewnętrznymi i mieć pozytywne nastawienie... oraz trzeba pracować zgodnie ze swoimi kompetencjami i zajmować się tym, na czym się człowiek zna, zdobywaniem kolejnych umiejętności oraz wzmacnianiem posiadanych...”⁶

Oprac. R.A.

1 Ustawa z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy Dz. U. 1981, nr 6, poz. 23, art. 6.

2 Dz. U. 1989, nr 34, poz. 178, art. 8.

3 E. Kołodziejczyk, Inspekcja Pracy w Polsce 1919-1999, Wyd. KOLPRESS, Warszawa 2003, s. 283

4 Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego, 1945, nr. 3, Komunikat, s. 2

5 E. Kołodziejczyk, Inspekcja Pracy w Polsce 1919-1999, op. cit., s. 328.

6 „Informator Ochrony Pracy” 1/2022, s. 16.

NOWE LUB (Z)NOWELIZOWANE PRZEPISY Z DZIEDZINY OCHRONY PRACY

Od 1 stycznia 2023: - Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie statystycznej karty wypadku przy pracy (Dz.U. z 2022 r., poz. 2750),

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 kwietnia 2015 r. w sprawie wymagań zdrowotnych, badań lekarskich i psychologicznych oraz oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 340),

- Ustawa z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1720),

- Ustawa z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1657),

- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1138),

- Ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1009),

- Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1731),

- Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1360),

- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 276),

- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1614),

- Ustawa z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 633),

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r., poz. 583).

Od 4 stycznia 2023: - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy budowie i eksploatacji sieci gazowych oraz uruchamianiu instalacji gazowych gazu ziemnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 32).

Od 5 stycznia 2023: - Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 2095).

Od 23 stycznia 2023: - Ustawa z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 164).

Od 25 stycznia 2023: - Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz. 2067),

- Ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 100).

Od 27 stycznia 2023: - Ustawa z 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 2351).

Od 30 stycznia: - Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 201).

Od 1 lutego: - Ustawa z 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 215).

Od 2 lutego: - Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 221).

Od 15 lutego: - Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 699).

Od 21 lutego: - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie badań na obecność alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu w organizmie pracownika (Dz.U. z 2023 r., poz. 317),

- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 165),

- Ustawa z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1510).

Od 23 lutego: - Ustawa z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 338).

Od 28 lutego: - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 2235)

Od 1 marca: - Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2305),

- Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1385),

- Ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 504),

- Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1969).

Od 6 marca: - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 419).

Od 10 marca: - Ustawa z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 208).

Od 17 marca: - Ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1805).

Od 21 marca: - Ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1805).

Od 7 kwietnia: - Ustawą z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 240) wchodzi w życie nowelizacja Kodeksu pracy, która reguluje pracę zdalną.

zebrał: ErAzet

KALENDARIUM OCHRONY CZŁOWIEKA W ŚRODOWISKU PRACY

(styczeń - luty - marzec)

STYCZEŃ

Kiedy **31 stycznia 1923 r.** doszło do wybuchu pyłu węglowego w pokładzie 419 (Waleska) bytomskiej kopalni Heinitz (później Rozbark) – znajdowała się ona po niemieckiej stronie podzielonego Górnego Śląska. Zginęło 145 górników, w tym 4 ratowników, a 50 – doznało poważnych obrażeń ciała. Sam wybuch zabił 23 ludzi. Pozostali zatruli się tlenkiem węgla w dymach powybuchowych. Przyczyną była zgoda Oberberg Amtu (Wyższego Urzędu Górniczego) we Wrocławiu (Breslau) na stosowanie do robót strzałowych w węglu prochu strzelniczego (co świadczy o tolerowaniu przez niemieckie władze górnicze prowadzenia robót w wysokim stopniu zagrożenia), tolerowanie przez dozór kopalni nieprawidłowości uniemożliwiających wykonanie obowiązku zraszania pyłu węglowego oraz złe rozmieszczenie otworów strzałowych przez górnika, który spowodował wybuch.

W styczniu 1936 r. doszło do wybuchu pyłu węglowego w niemietanowym pokładzie węgla Podreden 36 kopalni Dorota w Ostrowach pod Kazimierzem Górniczym koło Będzina. Zginęło 2 górników. Kopalnia należała do inż. Stanisława Knothe, jego córki: Ireny Knothe i Marii Skotnickiej oraz Władysława Jentysa.

W rejonie pokładów 705 i 713 podrybnickiej kopalni Anna w Pszowie **9 stycznia 1946 r.** w przekopie kamiennym doszło do wybuchu metanu o niewielkiej sile, który zranił dwóch górników.

Zapalenie metanu w chodniku wentylacyjnym wysoko metanowego pokładu 504 kopalni Jankowice w Rybniku spowodowało **28 stycznia 1949 r.** lekkie obrażenia ciała dwóch pracowników. Zapłon spowodowała wada działania zapalarki elektrycznej stosowanej do odpalania otworów strzałowych.

„Zapłon pyłu węglowego o niewielkiej sile” doprowadził **6 stycznia 1965 r.** do poparzenia trzech górników w podgliwickiej kopalni Sośnica.

W bytomskiej kopalni Dymitrow **21 stycznia 1965 r.** na głębokości 585 m nastąpił nagły zawal stropu, w wyniku którego zginęło 7 górników.

Dnia **30 stycznia 1974 r.** w kopalni 1 Maja pod Wodzisławiem doszło do silnego wybuchu, który zainicjował serię wybuchów pyłu węglowego. Na miejscu zginęło 4 górników. Silnie zatrutych tlenkiem węgla zostało 37 górników, z których kilku zmarło w szpitalu.

Tapnięcie o energii $4 \times 10^5 \text{ J}$ do jakiego doszło ok. 30 m przed frontem ściany 6 w pokładzie 507 na poziomie 800 m bytomskiej kopalni Bobrek zabiło **31 stycznia 1986 r.** na miejscu dwóch górników. Dwóch wydobyto spod gruzów bez większych obrażeń, a jeden był lekko ranny. Obudowa chodnika została całkowicie lub częściowo zniszczona na długości 80 m, co spowodowało zasypianie chodnika gruzowiskiem skalnym, „przy czym na długości około 40 m rumosz wypełnił cały przekrój wyrobiska”.

Kiedy **10 stycznia 1990 r.** doszło do silnego wypalenia (lekkiego wybuchu) metanu w ścianie 12 pokładu 506 na poziomie 1030 m kopalni Halemba w Rudzie Śl. na miejscu zginęło 6 górników, 22 było ciężko poparzonych, a 12 miało lżejsze obrażenia. Spośród ciężko poparzonych – 13 zmarło w szpitalu w wyniku powikłań wywołanych uszkodzeniami dróg oddechowych.

LUTY

Od papierosa, który zapalił jeden z górników **14 lutego 1932 r.** w kopalni Giesche wybuchły gazy pożarowe podczas likwidacji pożaru podziemnego za tamą izolującą wyrobisko z czystym powietrzem. Spośród 16 ludzi w tym rejonie zginął jeden, a dziewięciu wraz ze sztygarem doznało poważnych obrażeń.

Pożar endogeniczny w kopalni Siemianowice spowodował **14 lutego 1954 r.** zezadzenie 8 górników podczas wycofywania się do przekopu przewozowego. Dwóch z nich zmarło.

Po sześciu dniach, **22 lutego 1954 r.**, w kopalni Dębieńsko w Leszczynach pod Rybnikiem o 6. 45 wybuchł pożar w głowicy trzeciego napędu odstawczego przenośnika taśmowego pochylni 8 oddziału II na głębokości 410 m. Zginęło 21 górników śmiertelnie zatrutych tlenkiem węgla.

Dwa lata później, **17 lutego 1956 r.** o 2-giej w nocy pożar spowodował w kopalni Chorzów śmierć w dymach 30 górników.

Tego samego dnia, **17 lutego 1956 r.** na poziomie 575 m kopalni Rokitnica w Zabrze doszło do pożaru w chodniku obok pochylni VI. Zginęło w nim 15 górników oddziału IX.

Dnia **14 lutego 1959 r.** niewielki wybuch pyłu węglowego przy prowadzeniu przekopu objazdowego zabił górnik prowadzącego przodek w kopalni Wirek (Ruda Śl.).

W wyniku wybuchu metanu i pyłu węglowego przy gaszeniu pożaru endogenicznego w zbiorniku węglowym oddziału GIII na poziomie 600 m kopalni Niwka-Modrzejów w Sosnowcu **11 lutego 1985 r.** zginęło 3 górników, 23 zostało poparzonych. Spośród 18 najciężej poparzonych 2 zmarło w szpitalu.

Wybuch metanu i pyłu węglowego **4 lutego 1987 r.** zabił w pokładzie 405 oddziału KG2 kopalni Mysłowice 17 górników, 31 było rannych, w tym sześciu – ciężko.

W wałbrzyskiej kopalni Thorez **23 lutego 1991 r.** doszło do wyrzutu dwutlenku węgla w przodku dowierzchni transportowej drażonej na poziomie 350 m. Jego skutki zabiły 5 górników.

W lutym 1996 r. wyrzut toksycznych gazów ze starych zrobów podszkawkowych na poziomie 250 m kopalni Sosnowiec zabił w czynnych wyrobiskach pokładu 510 oddziału G2 jednego górnik, a 23 zostało zatrutych.

Tapnięcie o energii $6,6 \times 10^5$ spowodowało **5 lutego 2001 r.** w pszowskiej kopalni Anna (pod Wodzisławiem) śmierć jednego górnik. Pięciu było rannych.

W chodniku badawczym ściany 35-W2 pokładu 505/1 na poziomie 400 m kopalni Jas-Mos w Jastrzę-

biu Zdroju wybuch pyłu węglowego zabił **6 lutego 2002 r.** 10 górników, dwóch zostało rannych.

Rok później, **24 lutego 2003 r.** w ścianie 837 pokładu 405/2 na oddziale GOW4 (poziom 840 m) kopalni Bielszowice w Rudzie Śl. zapłon metanu spowodował oparzenia u 31 górników, w tym u 13 od 20 do 65% powierzchni ciała.

MARZEC

Podczas pożaru w katowickiej kopalni Kleofas **3 marca 1896 r.** zginęło 104 górników.

Wyrzut dwutlenku węgla **7 marca 1928 r.** zabił 8 górników na głębokości 500 m (poziom IV) w kopalni Wenceslaus w Ludwikowicach Kłodzkich pod Nową Rudą.

Rok po zakończeniu faszystowskiej okupacji niemieckiej w jaworznickiej kopalni Jan Kanty **14 marca 1946 r.** podczas wycofywania się z zagrożonego pożarem rejonu zginęło 5 górników. Zatrutych dwutlenkiem węgla było 22.

W 1953 r., 4 marca, podczas wybuchu metanu i eksplozji pyłu węglowego w ścianie węglowej kopalni Chrobry pod Wałbrzychem zostało poparzonych 29 górników, z których 12 zmarło w szpitalu.

Rok później, **21 marca 1954 r.** w pożarze wywołanym samozapłonem węgla w chorzowskiej kopalni Barbara-Wyzwolenie zatruto się śmiertelnie gazami 80 górników.

W zabrzańskej kopalni Makoszowy **15 marca 1961 r.** doszło do pożaru wywołanego zapaleniem się taśmy przenośnika. W wyniku pożaru uległo zatruciu kilkudziesięciu górników. Dwunastu z nich – śmiertelnie.

Dnia **23 marca 1971 r.** również w Zabrzu, podczas tąpnięcia w kopalni Rokitnica na poziomie 620 m. doszło do zarabowania ściany na całej długości. Zginęło 10 górników, jednego, Alojzego Piontka, udało się uratować.

Dziesięć lat później, **13 marca 1981 r.** podczas tąpnięcia na głębokości 830-870 m w kopalni rud miedzi Polkowice zginęło 4 górników.

Po następnych dziesięciu latach, **7 marca 1991 r.**, w rudzkiej kopalni Halemba tąpnięcie na poziomie 1030 m zabiło 5 górników.

I znów, po następnych dziesięciu latach, **16 marca 2001 r.**, w Katowicach podczas zawału skał stropowych w kopalni Wujek w likwidowanym chodniku zginął jeden górnik.

W wyniku zapalenia się na poziomie 1000 m metanu, wybuchu pyłu węglowego i pożaru w kopalni Rydułtowy koło Rybnika **23 marca 2002 r.** 10 górników zostało poparzonych, w tym trzech śmiertelnie.

Roman Adler

OSTATNIE POŻEGNANIE

Stefan Pabian urodził się 15 stycznia 1940 r. w Łoniowej koło Brzeska.

W latach 1954-1956 uczył się w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Krakowie-Nowej Hucie. Po

ukończeniu szkoły podjął pracę w Hucie im. Lenina w wyuczonym zawodzie elektromontera.

Następnie od 1957 r. zaczął pracować jako elektromonter i nieprzerwanie przepracował 43 lata w firmie Elektrobudowa Katowice.

Pracując w Elektrobudowie postanowił jednocześnie podnieść swoje kwalifikacje zawodowe i w 1963 r. podjął zaocznie naukę w Technicznych Zakładach Naukowych MPC Warszawa w zawodzie technik elektronik.

Po ukończeniu szkoły (1966), pracował na stanowisku technik-specjalista Pomiarów Pomontażowych.

Wykonywał prace pomiarowe i rozruchowe urządzeń elektrycznych w kraju (m.in.: Fabryka Celulozy i Papieru w Ostrołęce, Elektrociepłownia w Ostrołęce, Olsztyńskie Zakłady Opon Samochodowych, Elektrownie: Łagisza, Halemba, Jaworzno II, Jaworzno III, Huta Katowice, Elektrocie-

plownie: Będzin, Bielsko Biała, Elektrownia Szczytowo-pompowa Żar) i za granicą (Rekonstrukcja pieców karbidowych w NRD, Elektrownia Prunerow II w CSRS, Zakłady Chemiczne w Usti nad Łabą w CSRS, Odlewnia Żeliwa w CSRS, Fabryka kwasu siarkowego w CSRS).

W międzyczasie ukończył wiele szkoleń z dziedziny BHP oraz Policealne Studium Zawodowe w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy.

W roku 1994 rozpoczął pracę na stanowisku Głównego Specjalisty ds. BHP w Elektrobudowie. Do jego obowiązków oprócz kierowania działem BHP należało prowadzenie szkoleń BHP dla kadry kierowniczej i załogi oraz opracowanie pełnej dokumentacji BHP w firmie. Na stanowisku Głównego Specjalisty ds. BHP pracował do 2000 r., w którym przeszedł na emeryturę.

Po przejściu na emeryturę od roku 2001 pracował jeszcze w niepełnym wymiarze czasu pracy jako Specjalista ds. BHP m. in. w firmie ELMIKO sp. z o.o. Mikołów do roku 2015.

Jako ciekawostkę warto może odnotować, że w 2014 r. w Łoniowej koło Brzeska odbył się światowy zlot rodu Pabianów, w którym uczestniczyli przedstawiciele rodziny z Jaworzna i Katowic. Przodkowie tego rodu zasłużyli się nie tylko dla środowiska, w którym żyli, ale przede wszystkim dla ojczyzny. Pieczętowali się herbem Jastrzębiec znanym od 1319 r. Do tego herbu należało 1740 rodzin (z tego rycerskiego, a później szlacheckiego rodu pochodził

m.in. biskup krakowski, arcybiskup gnieźnieński i Prymas Korony Królestwa Polskiego Wojciech Jastrzębiec (ur. ok. 1362 w Łubnicach, zm. 1436 w Mnichowicach), który po bitwie pod Grunwaldem w 1411 r. podpisał pokój toruński, a w 1434 r. koronował w katedrze wawelskiej na króla Polski Władysława III Warneńczyka)...

Na emeryturze Stefan Pabian aktywnie i czynnie angażował się w pracę wielu organizacji. Udzielał się społecznie i nieustannie się szkolił m.in.:

- będąc wieloletnim członkiem Koła Stowarzyszenia Elektryków Polskich - Oddział Zagłębie,
- należąc do Koła Emerytów przy Elektrobudowie (sprawując funkcję w Zarządzie Koła),
- należąc do Stowarzyszenia Ochrony Pracy oraz
- biorąc udział w zajęciach Jaworznickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, od lipca 2016 r. jako członek jego Komisji Rewizyjnej; we wrześniu 2021 r. od prezydenta Jaworzna, Pawła Silberta, odebrał „klucze do miasta” na obchody Tygodnia Seniora w Jaworznie.

Był świetnym fachowcem, który swym zaangażowaniem oraz niespotykaną pogodą ducha zjednał na swej drodze życiowej wiele osób, z którymi do ostatnich chwil utrzymywał kontakt i mile wspominał na każdym spotkaniu.

Stefan Pabian zmarł 1 stycznia 2023 r. w Jaworznie. Pogrzeb odbył się 5 stycznia z kaplicy na cmentarzu w Wilkoszyn-Jaworzno.

Oprac. R.A.

SŁOWNICZEK INSPEKTORA BHP: J (cz.2)

JEDNOSTKA CERTYFIKUJĄCA

– niezależna od użytkownika, konsumenta, sprzedawcy, producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela jednostka dokonująca certyfikacji. Według ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności. (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 z późn. zm.).

JEDNOSTKA INSPEKCYJNA

– to niezależny organ wykonujący badania i inspekcje na podstawie upoważnienia właściwej władzy. Według oświadczenia rządu polskiego z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 162).

JEDNOSTKA KONTROLUJĄCA

– to jednostka dokonująca sprawdzenia projektu wyrobu, wyrobu lub procesu jego wytwarzania oraz ustalenia ich zgodności z zasadniczymi lub szczegółowymi wymaganiami. Według ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności. (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 z późn. zm.).

JEDNOSTKA NOTYFIKOWANA

– 1) jednostka dokonująca sprawdzenia zgodności projektu wyrobu, wyrobu lub procesu jego wytwarzania oraz ustalenia ich zgodności z zasadniczymi lub szczegółowymi wymaganiami lub specyfikacjami technicznymi. Wg ustawy z 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności. (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. nr 204, poz. 2087 z p. zm.); 2) organizacja (jednostka) wyznaczona przez państwo członkowskie UE do przeprowadzania oceny zgodności przewidzianej w Dyrektywie Maszynowej. Według Dyrektywy Maszynowej 98/37/WE z 22.06.1998 r. (Dz. Urz. WE, nr L 207/1 z 23.07.1998 r.).

JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA PROWADZĄCA DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWĄ W DZIEDZINIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

– to: placówka kształcenia ustawicznego, placówka kształcenia praktycznego, ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, szkoła ponadgimnazjalna, jednostka badawczo-rozwojowa, szkoła wyższa lub inna placówka naukowa, stowarzyszenie, którego celem statutowym jest działalność związana z bezpieczeństwem i higieną pracy, osoba prawna lub fizyczna prowadząca działalność oświatową na zasadach określonych w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej – jeżeli prowadzą działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Według rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 180, poz. 1860 z późn. zm.).

JEDNOSTKA TRANSPORTOWA

– to pojazd samochodowy bez przyczepy lub zespół pojazdów składający się z pojazdu samochodowego i dołączonej do niego przyczepy. Według oświadczenia rządu polskiego z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 162).

Za: E. Kołodziejczyk, K. Żurawski "Słownik bhp" na portalu SEKA S.A.

Redakcja zaprasza do przysyłania informacji o wydarzeniach związanych z ochroną człowieka w środowisku pracy: tych, które miały miejsce w mijającym kwartale, które będą miały miejsce w nadchodzącym, a zwłaszcza tych, w których członkowie i sympatycy Stowarzyszenia brali udział. Podziękowania za uwagi dotyczące "Informatora..." - zarówno e-meilowe, jak i telefoniczne. Proszę pamiętać o możliwości prenumeraty kwartalnika "Informator Ochrony Pracy".

Ludzie • Praca • Kwalifikacje

NASZA SPECJALNOŚĆ: SZKOLENIA I OUTSOURCING BHP

SEKA S.A. to jedna z największych firm w Polsce, zajmujących się szkoleniami i outsourcingiem bhp, obecna na rynku od 1988 roku.

Główne obszary działania firmy to:

- outsourcing w zakresie nadzoru nad warunkami pracy (bhp) i ppoż.,
- e-learning bhp,
- doradztwo w zakresie prawa pracy oraz w sprawach personalnych,
- szkolenia z dziedzin:
 - prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
 - umiejętności miękkich,
 - bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - rachunkowości i finansów
 - szkolenia zawodowe,
- doradztwo w zakresie projektów unijnych, przygotowanie projektów szkoleniowych, inwestycyjnych,
- doradztwo w zakresie ochrony środowiska.

Zaufaj
doświadczeniu!

www.seka.pl

SEKA Spółka Akcyjna ul. Paca 37, 04-386 Warszawa

tel.: 22 517 88 88, fax: 22 517 88 87, www.seka.pl, waraw@seka.pl

Oddziały: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa, Wrocław